

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

YERLİ VE YABANCI HAVA ARAÇLARINA YAPILAN EMNİYET DEĞERLENDİRMELERİ TALİMATI (SHT-RAMP)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Talimatın amacı, yerli ve yabancı hava araçlarına yapılan rampa denetimlerinde tespit edilen bulguların kategorizasyonu, hava araçlarına yapılacak rampa denetlemeleri için bilgi toplama sistemi, denetlemede öncelikli işletme ile hava araçlarının belirlenmesi ve SAFA denetim görevlilerinin eğitimlerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Talimat, 5/6/1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanunla uygun bulunan Uluslararası Sivil Havacılık Anlaşmasında belirlenmiş olan devlet hava araçları ile maksimum kalkış ağırlığı 5700 kg'den az olup ticari faaliyet yapmayan hava araçları hariç, ülkemiz havaalanlarına iniş kalkış yapan tüm sivil hava araçlarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572) Bu Talimat, 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, 10/11/2005 tarihli ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, 23/12/2015 tarihli ve 29571 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Yerli ve Yabancı Hava Aracına Yapılan Emniyet Değerlendirmeleri Yönetmeliğine (SHY-RAMP) dayanarak hazırlanmıştır.

Avrupa Birliği mevzuatına uyum

MADDE 3/A- (Ek: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572) 14/12/2006 tarihinde EASA ile Genel Müdürlük arasında imzalanan işbirliği anlaşması ve 5/10/2012 tarihli ve 965/2012 sayılı Sivil Havacılık Alanında İdari Prosedürler ve Teknik Gereklilikler Hakkındaki Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü dikkate alınarak Avrupa Birliği mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanmıştır.”

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4- (Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572) (1) Bu Talimatta yer alan;
a) AB Emniyet Listesi: Avrupa Birliği tarafından 4 ayda bir yenilenen ve Avrupa'ya uçuşu yasaklanan işletme listesini,
b) AD: Uçuşa Elverişlilik Direktifini, (Airworthiness Directive)

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- c) AMM: Hava aracı Bakım Dokümanını, (Aircraft Maintenance Manual)
ç) AMP: Hava aracı Bakım Programını, (Aircraft Maintenance Program)
d) AOC: İşletme Ruhsatını, (Air Operator Certificate)
e) ATC: Hava Trafik Hizmetlerini, (Air Trafic Control)
f) CDL: Konfigürasyondan Sapma Listesini, (Configuration Deviation List)
g) CFMU: Eurocontrol Merkezi Uçuş İzleme Birimini, (Central Flight Monitoring Unit)
ğ) CRS: Bakım Çıkış Formunu, (Certificate of Release to Service)
h) EASA: Avrupa Havacılık Emniyet Ajansını,
ı) Eurocontrol: Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatını, (European Organisation for the Safety of Air Navigation)
i) Genel Müdür: Sivil Havacılık Genel Müdürünü,
j) ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatını,
k) İşletme (Operatör): Ticari Hava Taşımacılık Faaliyeti yapmak üzere yetkilendirilmiş kuruluşları,
l) MEL: Asgari Teçhizat Listesini, (Minimum Equipment List)
m) MMEL: Ana Asgari Teçhizat Listesini, (Master Minimum Equipment List)
n) NOTAM: Havacılara uyarı mesajını, (Notification to Air Men)
o) OJT: İş Başı Eğitimini,
ö) OM: İşletme El Kitabını, (Operations Manual)
p) PDF: EASA tarafından önceden tanımlanmış bulguyu (Pre Described Finding)
r) POI: Denetleme Tutanağını,(Proof of Inspection)
s) Ramp denetimi: Yerli ve yabancı hava araçlarının uçuş öncesinde veya sonrasında yapılan kontrolünü,
ş) SAFA : Yabancı Hava Araçlarına Yapılan Ramp Denetlemesini,
t) SANA: Yerli Hava Araçlarına Yapılan Ramp Denetlemesini,
u) SHGM: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nü,
ü) SHY-RAMP: 23/12/2015 tarihli ve 29571 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Yerli ve Yabancı Hava Aracına Yapılan Emniyet Değerlendirmeleri Yönetmeliğini,
v) Sorumlu Otorite: Ramp denetlemesi gerçekleştirilen hava aracının emniyet gözetim ve takibinden sorumlu kuruluşu,
y) SRM: Yapısal Tamir Dokümanını (Structural Repair Manual)
z) Takvim Yılı: Ocak ayının ilk günü ile başlayan Aralık ayının son günü ile biten süreyi,
aa) Tecrübeli Denetim Görevlisi: Denetim görevlilerinin görev başı eğitimlerini vermek üzere yetkilendirilmiş denetim görevlisini,
bb) SWPM: Standart Kablolama Pratik El Kitabı (Standart Wiring Practical Manual)
cc) TCO: EASA tarafından uygulanan üçüncü ülke yetkilendirilmesi sürecini,(Third Country Operator)

çç) Uçuş ekibi: Bir hava aracının uçurulması için gerekli pilot, seyrüseferci, kabin personeli ve uçuş teknisyenlerini,

dd) Veri Tabanı: Tüm SAFA raporlarının girildiği ve EASA tarafından yönetilen veri tabanını,

ee) VMC: Görerek şartlarda yaklaşma meteorolojik şartlarını,(Visual Meteorologic Conditions)

ff) WDM: Kablo Diyagramı El Kitabı,(Wiring Diagram Manual)

kk) Yarım takvim yılı: Ocak ayının ilk günü ile Haziran Ayının son günü veya Temmuz ayının ilk günü ile Aralık ayının son günü arasındaki dönemi ifade eder.

(2) Bu Talimatta belirtilmeyen tanımlar için, 2920, 5431 sayılı Kanunlar ve SHY-RAMP Yönetmeliği ile Ülkemizin üyesi bulunduğu uluslararası sivil havacılık kuruluşları tarafından yayımlanan dokümanlarda belirtilen tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Ramp Denetlemeleri, Şüpheli Hava Aracı, Yıllık Program, Denetim Puanları Sayısı, Bilgi Toplama

Ramp denetlemeleri genel

MADDE 5- (1) Ramp denetimleri hava aracının yolcu indirme ve yolcu alma işlemleri arasında kalan sürelerde gerçekleştirilir.

(2) Ramp denetlemeleri, uluslararası standartlar, varsa ulusal standartlar ve hava aracının teknik durumunun incelenmesi için, imalatçı standartları kullanılarak yapılır.

Şüpheli hava aracı

MADDE 6- (1) Bir hava aracının mevcut standartlar karşısında, şüpheli olup olmadığının tespitinde aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulur.

a) Hava aracının bakımının yetersiz olduğuna veya hava aracında hasar veya kusurlar olduğuna dair bilgiler.

b) Hava aracının, herhangi bir ülkenin hava sahasında, ciddi emniyet endişelerine yol açabilecek anormal manevralar gerçekleştirdiğine dair raporlar.

c) Hava aracının, mevcut uluslararası ve ulusal veya imalatçı gerekliliklerine uygun olmadığına dair önceki bir ramp denetimi bilgisi ve hava aracı gözetim otoritesinin bu uygunsuzluğun devam ettiğine dair bilgilendirme yaptığı durumlar.

ç) (**Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572**) İlgili işleticinin veya işleticinin gözetiminden sorumlu Devletin mevcut uluslararası sivil havacılık kurallarına uygunsuzluk halinden dolayı AB emniyet listesi veya önceliklendirme listelerinde yer almış olması, ;

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

d) Hava aracının tescili altında olduğu Devletin uluslararası kuruluşlarca yayınlanmış emniyet gözetimi kapasitesi oluşmadığına dair bilgiler.

e) Ramp denetlemesine esas işleticinin operatör sertifikasına (AOC) kayıtlı diğer bir hava aracının önceki bir ramp denetimi raporunda kayda alınan uygunsuzluk ve olay bilgilerinden doğan, işleticiye dair şüpheler.

f) EASA tarafından Üçüncü Ülke İşletici (TCO) izleme faaliyetleri kapsamında yayınlanan bilgiler;

g) SHY-RAMP yönetmeliği uyarınca toplanan her nevi ilgili bilgi.

Yıllık program

MADDE 7- (1) Genel Müdürlük, havaalanlarına iniş kalkış yapan tüm işleticileri göz önünde bulundurarak, yaz ve kış dönemleri için ayrı ayrı olmak üzere yıllık bir denetleme planı hazırlar. Bu plan Genel Müdür tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girer. Denetleme planları hazırlanırken 11inci Maddede belirtilen unsurlar hesaba katılır.

(2) Genel Müdürlük tarafından ruhsatlandırılan işletmeler yıllık programla denetleme planına alınır.

a) Bu kapsamda ülkemizde faaliyet gösteren havayolu işletmelerine, SAFA/ SANA/ işletme denetlemeleri prosedürleri, önceki 24 ayda geçirilen SAFA, SANA ve işletme denetlemeleri ve bu denetlemelerde tespit edilen bulguların düzeltici işlemleri, işletme bünyesinde görevlendirilmiş denetçilerin nitelikleri vb. unsurları gözden geçirmek üzere her yıl Aralık ayında bir sonraki yılı kapsayan yıllık bir denetleme planı yayımlanır.

b) Yukarıda sayılan işletmelerin yanısıra, hava taksi işletmeleri ile SAFA ortalaması ülke SAFA ortalamasından yüksek seyir izleyen tüm işletmelere hazırlıksız denetlemeler yapılabilir.

Ulusal SAFA koordinatörü

MADDE 8- (1) Genel Müdürlük, EASA SAFA programın yürütülmesinden sorumlu olacak şekilde aşağıda sıralanan şartlara uygun adaylar arasından bir ulusal koordinatör görevlendirir.

a) Genel Müdürlükte en az 5 yıl çalışmış olmak.

b) En az 3 yıl SAFA denetim görevlisi olarak görev yapmış olmak.

c) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Bu talimatın yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren 5 yıllık süre içerisinde KPDS/ YDS ve/veya denkliği kabul gören bir dil sınavından CEFR Avrupa Dil Yeterliliği şartları Eşdeğerlik tablosunda belirtilen yabancı dil B2 veya denk seviyesinde dil şartını sağlamak.

(2) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Ulusal SAFA koordinatörü veya olmadığı durumlarda vekili olan kişi aşağıda sıralanan görevleri yürütür:

a) Ramp denetim raporlarının denetlemenin gerçekleştiği günden itibaren 15 gün içerisinde merkezi veritabanına girilmesinin takibi ve koordinasyonu sağlamak.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- b) Ramp denetimlerinin önceliklendirilmesi işlemlerini yapmak.
- c) Uluslararası Ramp denetimi çalışma grupları için uygun personeli önermek.
- ç) Ramp denetimlerine müdahil olan tüm personel için eğitim programlarının koordinasyonu sağlamak.
- d) Ramp denetimlerine müdahil olan tüm personelin yenileme, tazeleme eğitimlerinin takibi ve koordinasyonu sağlamak.
- e) Genel Müdürlüğü, EASA SAFA koordinasyon toplantılarında ve diğer ramp denetimi ile ilgili uluslararası düzeyde toplantılarda temsil etmek.
- f) EASA bünyesindeki üye devletlerle yapılması muhtemel denetçi değişim programlarının koordinasyon ve uygulanmasını sağlamak.
- g) Ramp denetlemlerinde elde edilen bilgilerin açıklanmasına yönelik koordinasyon analiz ve değerlendirme işlemlerine destek vermek.
- ğ) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Ramp denetimi personeline mevcut mevzuat hakkında bilgi vermek; AB emniyet listesi, öncelikli denetlenecek işletmeler/ hava araçları hakkında standartlara uygunluk sağlanması için rutin toplantıları düzenlenmek.”
- (3) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Ulusal SAFA koordinatörü veya olmadığı durumlarda adına görevi yürüten kişi, EASA ile uyumun sağlanmasına yönelik olarak aşağıda sayılan görevleri yürütür.
- a) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Veri tabanına, girişi yapılan denetleme raporlarının kalitesi ile ilgili yanlış girişler, yapılan hatalar, bulguların taşıdığı kategoriler, standart karşısında tespit edilen uygunsuzluklar konularında denetçilere geri bildirim yapar.
- b) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Veri tabanında yayınlanan süreç akış şemalarını kullanarak standart prosedürler oluşturur.
- c) Ülkemizde kayıtlı operatörlerin ve Genel Müdürlük SAFA personelinin EASA SAFA merkezi veritabanı giriş ve profil yetkilerini yönetir.
- ç) EASA tarafından ülkemize düzenlenecek standardizasyon denetiminde denetim sorumlusu Genel Müdürlüğü temsil eder.
- d) EASA tarafından standardizasyon için diğer üye ülkelere düzenlenecek standardizasyon denetlemlerine uygun personeli önerir.
- e) İhtiyaç halinde otoriteler ve işleticiler ile ilgili olarak EASA'ya, Komisyona ve Üye Devletlere bilgi verir.

Ramp denetim planı

MADDE 9- (1) 7nci Maddede belirtilen yıllık programın merkezi veri tabanında mevcut olan ve EASA tarafından rutin olarak yayımlanan önceliklendirilmiş hava araçlarına ilişkin listeyi içermesi gerekmektedir.

(2) Yıllık program aşağıda belirtilen şekilde seviyelendirilir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

a) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** 6ncı maddede belirtilen şüpheli hava aracı tanımı kapsamında bulunan, Türk havaalanlarına tarifeli sefer yapmak üzere izin başvurusunda bulunmuş işletmelerin ruhsatı altında yer alan hava araçlarının denetimlerine ilişkin uzun vadeli planlama

b) 6ncı Maddede belirtilen şüpheli hava aracı tanımı dâhilinde bulunan aynı zamanda operatöre ilişkin aynı Maddede sayılan bilgilerin netleşmemiş olması veya hava aracının geliş saatinin kesinleşmemesi durumlarında kısa vadeli planlama.

(3) Bu Talimatta belirtilen usuller uygulanmak kaydıyla, Ramp denetim ekibi rastgele denetimler de yapabilir. Bu tür denetimler, aşağıdaki prensipler ışığında gerçekleştirilir.

a) Önceki denetimlerde emniyet eksikliği bulunmayan işletmelere, Ramp denetleme kontrol listesinin tüm maddelerinin kontrol edilmesinin sağlanması amacıyla tekrarlı denetimler yapılabilir.

b) Ülkemiz hava sahasında uçan operatörlerin tamamının gözetimi amacıyla mümkün olan en fazla örneği içermek üzere yapılacak denetimler. Bazı işletmeler sadece bir veya birkaç ülkeye uçuş gerçekleştirmektedir. İşletmelerin veya hava araçlarının önceliklendirilmiş ramp denetimi listesinde bulunmaları halinde bu işletmelerin daha çok denetlenmesine özen gösterilir. Bu denetlemeler yapılırken yukarıda sayılanlar ışığında herhangi bir şüphe olmaksızın ve Türk Hava sahasına gerçekleştirilen trafiği de dikkate alınarak tekrar eden denetlemeler gerçekleştirilmemesine özen gösterilir.

c) Denetim planı hazırlanırken işletmenin uyruğuna, işletme/operasyon türüne veya hava aracı tipine yönelik ayırım yapılmaz.

(4) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** 6ncı Madde kapsamında edinilen bilginin doğrulanması için mevcut süre tam bir denetime izin vermediği durumda denetlenecek öğelerin seçiminde veri tabanı bilgilerinden faydalanılır.

İşletmelerin takibi

MADDE 10- **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** (1) Genel Müdürlük kendi gözetimi altındaki her bir işletme için, işletmelere diğer otoritelerce yapılan ramp denetlemelerinin takibinden sorumlu denetçi personel görevlendirir.

Yıllık Denetleme Planı hazırlanması metodu ve dikkate alınan kriterler

MADDE 11- (1) Denetleme Planı hazırlanırken aşağıdaki unsurlar dikkate alınır.

- Planda yer alacak operatörlerin tarife başvuruları,
- Operatörlerin ülkemiz hava alanlarına iniş kalkış sayıları,
- (Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Avrupa Birliği Komisyonu tarafından yayımlanan ve AB hava sahasına girişleri yasaklanan emniyet listesinde yer almış veya yer alıyor olmaları,
- EASA tarafından periyodik olarak yayımlanan Öncelik Listesinde yer alıyor olmaları,

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

d) (Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572) Veri tabanında yayınlanan denetleme/ bulgu oranları,

- e) EASA SAFA programı çerçevesinde operatör hakkında Standart rapor sayısı,
- f) Denetçilerden gelen önceliklendirme talepleri.

Bilgilerin toplanması

MADDE 12- (1) Genel Müdürlük, 7nci Maddede belirtilen SAFA yıllık denetim programını oluştururken bilgi toplar. Toplanacak bilgiler aşağıdakileri kapsar;

a) aşağıda sayılan kaynaklardan ulaşılan, emniyetle ilgili bilgiler:

- 1) Pilot raporları,
- 2) Bakım kuruluşu raporu,
- 3) Olay raporları,
- 4) Otoritelerin dışında yer alan diğer kuruluşların raporları,
- 5) Şikâyetler,
- 6) Yetersiz bakım, açık hasar veya kusur, yanlış yükleme vb. ile ilgili olarak resmi olmayan yoldan gelen her türlü duyum veya havaalanı apron personelinden alınan bilgiler.

b) Daha önceden yapılan bir ramp denetlemesi sonucu alınan önlemler ve düzeltici işlemlerle ilgili aşağıda sayılan bilgiler:

- 1) Seferden çekilmiş/hangara alınmış hava aracı,
- 2) (Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572) AB emniyet listesine girmiş hava aracı veya operatör, ,

3) Gerekli düzeltici işlemin uygulanmasında eksiklik/ uygunsuzluk durumu hakkında ulaşılan bilgi,

- 4) İşleticinin yetkili otoritesi ile temaslar ve
- 5) Uçuş operasyonlarına ilişkin kısıtlamalar.

c) İşleticiye ilişkin takip bilgileri:

- 1) Düzeltici işlemin uygulanması ve
- 2) Uygunsuzluk halinin tekrarlaması.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ramp Denetçilerinin Yeterliliği

Denetim alanının tespiti

MADDE 13- (1) Denetçinin daha önceki bilgi seviyesi ve/veya daha önceki iş deneyimi denetçinin hangi alanlarda yetkilendirileceğini belirler. Genel Müdürlük bilgi birikimi, iş deneyimi ve denetim unsurunun diğer denetim alanlarıyla ilişkisi hususlarını dikkate alarak yetki alanlarını belirler.

Uygunluk kriterleri

MADDE 14- (1) Ramp denetçisi olarak görevlendirilecek personelde aşağıda sıralanan şartlar aranır.

- a) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Bu talimatın yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren 5 yıllık süre içerisinde KPDS/ YDS ve/veya denkliği kabul görev bir dil sınavından Avrupa Dil Yeterliliği şartları B2 seviyesinde dil şartını sağlamak
- b) Denetçi olarak görevlendirilmeden önceki 5 yıl içerisinde aşağıdaki eğitim ve deneyimi sağlamak:
 - 1) Lise eğitimi sonrası, hava aracı operasyonları veya bakımı veya personel lisanslandırma alanında en az 2 yıllık havacılık deneyimine sahip olmak,
 - 2) Ticari/havayolu taşımacılığı pilot lisansına sahip olmak ve en az 2 yıl süreyle bu görevi ifa etmiş olmak,
 - 3) Uçuş mühendisi lisansına sahip olmak ve en az 2 yıl süreyle bu görevi ifa etmiş olmak,
 - 4) Kabin memuru olarak görev yapmış olmak ve en az 2 yıl süreyle bu görevi ifa etmiş olmak;
 - 5) Bakım personeli olarak lisanslandırılmış olmak ve en az 2 yıl süreyle bu lisansın imtiyazlarını tatbik etmiş olmak,
 - 6) Tehlikeli maddelerin havayoluyla taşınması alanında mesleki eğitimi başarılı bir şekilde tamamlamış olmak ve bunun akabinde bu alanda en az 2 yıllık deneyime sahip olmak veya
 - 7) Lise Eğitimi sonrasında havacılıkla ilgili bir fakülteden mezun olmak.

Kıdemli ramp denetçileri

MADDE 15- (1) Genel Müdürlük, aşağıda sayılan koşullara uygun SAFA denetim personeli arasından kıdemli RAMP denetçisi görevlendirir.

a) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Kıdemli aday denetçiliği öncesindeki 36 ay boyunca ramp denetçisi olarak görev yapmış olmak.

b) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Bu maddenin (a) bendinde belirtilen 36 ay boyunca, her 12 aylık periyotta en az 24 SAFA denetlemesi olmak üzere asgari 72 ramp denetimi gerçekleştirmiş olmak.

(2) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Kıdemli ramp denetçisi görevlendirildiği tarihten sonraki her yarım takvim yılında 12 denetleme olmak üzere her takvim yılında en az 24 denetim gerçekleştirmediği takdirde bu yetkisini yitirir.”

(3) Genel Müdürlüğün işbaşı eğitimini gerçekleştirmek üzere kıdemli ramp denetçisi bulunmaması halinde, söz konusu işbaşı eğitimi, program üyesi bir Devlettten bir kıdemli ramp denetçisi temin edilerek gerçekleştirilir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(4) Kıdemli ramp denetçilerinin görevlendirilmesinde eğitim teknikleri, profesyonellik, olgunluk, muhakeme, dürüstlük, emniyet bilinci, iletişim becerileri, kişisel iş yapma standartları ve kaliteye bağlılık seviyeleri dikkate alınır.

(5) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Herhangi bir kıdemli ramp denetçisinin asgari denetim sayısına ulaşamaması sonucunda yeterliliğini kaybetmesi halinde, bir sonraki yarım takvim yılında Genel Müdürlük tarafından görevlendirilen diğer bir kıdemli ramp denetçisi gözetimi altında eksik kalan sayıda ramp denetlemesi gerçekleştirmek suretiyle yeniden yeterlilik kazandırılır.

(6) Kıdemli ramp denetçisinin 19uncu Maddede belirtilen tazeleme eğitimini alması gerekir.

(7) **(Ek: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Kıdemli denetçinin 36 aylık periyotta denetçiliğini geçici olarak yitirmesi halinde bu yönetmeliğin 20 nci maddesinin üçüncü fıkrasında sayılan şartları sağlaması durumunda denetçilik vasfı yerinde kabul edilir. Bu durumda kıdemsiz ramp denetçilerinin aksine tüm denetlemelerin yabancı hava aracı üzerinde icra edilmesi mecburidir.

(8) **(Ek:08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Denetçilerin yakın dönem gerekliliklerini taşıyıp taşımadıklarının kontrolü, her yılın 01 Ocak - 30 Haziran veya 01 Temmuz – 31 Aralık tarihleri arasındaki denetleme sayıları göz önüne alınarak yapılır. Bu kapsamda yeterli denetleme sayısına erişmeyen kıdemli ramp denetçisi bu maddenin beşinci fıkrasında sayılan gereklilikleri taşıması halinde yeniden kıdemli ramp denetçisi olarak görevlendirilebilir. Bu görevlendirmeye esas ramp denetleme sayısının ölçülebilmesi için bir sonraki dönemi beklemeye gerek yoktur. Kıdemli ramp denetçisinin görevlendirildiği ilk yıla ilişkin yakın dönem gerekliliklerini karşılayıp karşılamadığına yönelik hesaplamada oransal esasa göre karar verilir.

SAFA denetçisi eğitiminin kapsamı ve süresi

MADDE 16- (Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)

(1) Başlangıç eğitimi, Ek-1'de yer alan müfredat doğrultusunda gerçekleştirilir.

(2) Aday denetçinin değerlendirilmesi;

Aday denetçi, gözetim altında ramp denetimi gerçekleştirirken kıdemli ramp denetçisi tarafından değerlendirilir. Aday denetçinin işbaşı eğitimini başarılı bir şekilde tamamlaması, kıdemli ramp denetçisinin, bu Talimat hükümleri doğrultusunda aday denetçiyi yeterli gördüğünü işbaşı eğitim formuna kayıt düşerek formu SAFA koordinatörüne göndermesiyle tamamlanır. Denetleme kontrol tutanağı ve denetleme raporları, denetleme formu ile veri tabanında yer alan öğeler de gözetilmek suretiyle, karşılaştırılır. Denetleme ve denetçi yetki alanları kontrol edildikten sonra uygun görülürse denetçi yetkilendirilmek üzere Genel Müdürlük Uçuş Operasyon Daire Başkanlığı Makamına sunulur. Uçuş Operasyon Daire Başkanı tarafından onaylanmasını müteakip SAFA ramp deneticisi olarak yetkilendirilmiş olur.”

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

Eğitimin başarıyla tamamlanması sonrasında denetçinin yeterliliği

MADDE 17- (1) Eğitim sonrasında denetçinin yeterliliği:

a) Teorik eğitimin başarıyla tamamlandığı, SHGM veya onaylı eğitim kuruluşu tarafından gerçekleştirilen sınav sonucuyla tespit edilir.

b) Uygulamalı eğitimin ve işbaşı eğitiminin başarılı bir şekilde tamamlanması, işbaşı eğitimini veren kıdemli ramp denetçisi tarafından, söz konusu aday denetçinin operasyon ortamında ramp denetimlerinin değerlendirilmesi yoluyla tespit edilir.

c) Genel Müdürlük, her bir denetçi için denetim yetki alanlarını listeleyen resmi bir yeterlilik beyanı tanzim eder.

ç) Genel Müdürlük aday denetçilerin yetki sahalarını belirlerken aşağıdaki hususları göz önünde bulundurur.

1) Bilgi birikimi,

2) İş deneyimi ve

3) Denetim alanının diğer alanlarla ilişkisi.

d) Denetçi yeterlilik beyanı denetçi adayının teorik, uygulamalı ve işbaşı eğitimini başarılı bir şekilde tamamladığında tanzim eder.

e) Genel Müdürlük, denetçiler eğitimi, geçmiş/yakın dönem deneyimi ve yeterlilik durumlarını sürekli olarak izlemek suretiyle kontrol altında tutar.

Denetçilerin yetki alanlarının genişletilmesi

MADDE 18- (1) Genel Müdürlük, deneyimli bir denetçinin temel bilgisinin ilave teorik eğitimler ve/veya uygulamalı eğitimler geliştirilmesi halinde söz konusu denetçinin yetki alanlarını artırabilir. Bununla birlikte, söz konusu denetçi bu yeni unsurların nasıl denetleneceğine ilişkin teorik eğitim, uygulamalı eğitim ve işbaşı eğitimi alır.

(2) Yetkisi artırılabilecek denetçinin daha önceki ramp denetlemeleri de göz önünde bulundurularak, iş başı eğitimi hava aracına gerek olmadan temsili örnekler kullanılarak sınıf ortamında gerçekleştirilebilir.

(3) İşbaşı eğitimi denetim unsurlarının sayısına bağlı olarak yapılacak denetim sayısı azaltılabilir, yetkisi artırılabilecek denetçinin kıdemli bir denetçi nezaretinde en az 3 kez gözlemci olarak ve 3 kez de gözetim altında denetime katılması gerekir.

Tazeleme eğitimi

MADDE 19- (Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572) (1) Tazeleme eğitiminin aşağıdaki nitelikleri karşılması gerekir.

a) Genel Müdürlük SAFA denetçisi olarak yetkilendirilen personelin, denetçi olarak görevlendirilmesi sonrasında, güncel halde kalabilmek amacıyla; her 3 yılda bir veya EASA'nın gerekli gördüğü durumlarda tazeleme eğitimini sağlar.

b) Tazeleme eğitiminin Genel Müdürlük veya onaylı eğitim kuruluşu tarafından verilmesi gerekir.

c) Tazeleme eğitiminin en az aşağıdaki öğeleri kapsamı gerekir;

- 1) Düzenleyici/yasal ve prosedürel gelişmeler,
- 2) Yeni operasyonel uygulamalar,
- 3) EASA SAFA program kapsamında yapılan denetimlerde elde edilen bilgilerin paylaşımı kapsamına giren konular,
- 4) Diğer tüm standardizasyon ve uyumlaştırma konuları.

ç) Kıdemli Ramp denetçisinin tazeleme eğitimi olmaması sonucunda yetkisini yitirmesi halinde eksik tazeleme eğitimi tamamlanarak kıdemli ramp denetçisi niteliği kazandırılır.”

Son/yakın dönem deneyimi gereklilikleri

MADDE 20- (Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572) (1) SAFA denetçilerinin yetkilerinin sürebilmesi için yetkilendirilmeleri sonrasındaki bir takvim yılında en az 12 adet ve her yarım takvim yılında en az 6 denetimin icrası gerekmektedir.

(2) SAFA denetçilerinin aynı zamanda uçuş işletme, ramp veya uçuşa elverişlilik denetlemelerine katılması halinde, yapılan bu denetlemelerin en çok 3 tanesi, 12 ayda gerçekleştirilmesi gereken denetlemelere denk tutularak geri kalan kısmın SAFA denetlemesi olarak gerçekleştirilmesi gerekir.

(3) Bir SAFA denetçisinin görevlendirilmesi sonrasındaki bir takvim yılında belirlenen asgari sayıda denetlemeyi gerçekleştirmemesi sonucunda denetçiliği sona erer. Bu denetçi, kıdemli ramp denetçisi gözetiminde eksik kalan ramp denetlemelerinin yarı sayısından az olmamak üzere denetleme yapması halinde Genel Müdürlük tarafından yeniden yetkilendirilebilir. Yeniden yeterlilik kazanılması için gözetim altındaki ramp denetimlerinin 90 takvim günü içerisinde tamamlanması gerekir.

(4) Denetçi 2 yarım yıl ile 6 yarım yıla kadar bir süreliğine denetimlere katılmamış olması sebebiyle yeterliliğini kaybederse, ancak işbaşı eğitimi ve gerekli tazeleme eğitiminin tamamlanması sonrasında yeniden yetkilendirilir.

(5) Denetçinin 6 yarım yıl ve daha uzun bir süreliğine denetimlere katılmamış olması sonucunda denetçi yeterliliğini kaybetmiş olması halinde, başlangıç teorik eğitiminin, uygulamalı eğitimin ve işbaşı eğitiminin tamamlanması suretiyle yeniden yetkilendirilir.

(6) Denetçilerin yakın dönem gerekliliklerini taşıyıp taşımadıkları her yarım takvim yılı 01 Ocak-30 Haziran tarihleri arası ve 01 Temmuz-31 Aralık tarihleri arası dönemler esas alınarak değerlendirilir. Denetçiliğe görevlendirildikleri ilk yarım yıla ilişkin denetleme sayısında oransal hesaplama esas alınır.

Genel Müdürlük SAFA eğitim programı

MADDE 21- (1) Genel Müdürlük EASA standardizasyon denetlemeleri neticesinde yapılan tavsiyeleri eğitim programında göz önünde bulundurur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ramp Denetiminin İfası Bulgu Kategorizasyonu

Bulguların kategorize edilmesine yönelik denetim talimatları

MADDE 22- (1) Denetçiler, ramp denetlemeleri yaparken EASA tarafından periyodik olarak yayımlanan önceden tanımlı bulgu kategorizasyonunu (PDF) kullanır.

Ramp denetimlerinin gerçekleştirilmesi

MADDE 23- (1) Ramp denetimine hazırlanırken aşağıdakiler dikkate alınır;

- a) Denetlenecek hava aracı/işletici hakkında genel bilgilerin toplanır,
- b) İşleticiden, havalimanı idaresinden veya yer hizmetleri sunucularından seçilen güncel tarifesi edinilir,
- c) Denetim ekibi içerisinde denetim sahaları ve denetim görevleri paylaşılır,
- ç) Denetim ekibi, havaalanında görev yapan diğer yetkililer ile işbirliği yapar. Denetçilerin denetleme sahasına engelsiz erişimlerinin sağlanması amacıyla denetçilere SHGM SAFA denetçisi kartı verilir.
- d) EUROCONTROL'un Merkezi Akış Yönetimi Birimi (CFMU) sisteminden ilgili uçuş hakkında bilgi edinilir.
- e) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Ramp denetimlerinin tercihen iki denetçi tarafından gerçekleştirilmesi gerekir. Denetçilerden birinin olmaması halinde tek denetçi ile denetleme yapılabilir.
- f) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Genel olarak ramp denetimi hava araçlarının yolcu indirmesi sonrası ile yolcu alımı arasında yer alan zaman aralığında yapılır. Uçuş ekibi değişim esnasında tercihen gelen uçuş ekibi ile denetleme yapılır. Bu durumda uçuş ekibinin toplam dinlenme süresini kısıtlamamaya özen gösterilir. Eğer kabinde yolcu alınması sonrasında kontrol edilebilecek öğeler varsa denetleme yolcu alımı sonrasına kadar sürdürülür.“
- g) Denetim ekibi yolcularla temas kurmaz. Bununla birlikte, aşağıdaki durumları kontrol etmek üzere yolcu olan kabinde denetleme yapılır.
 - 1) Kabin bagajlarının koltuk altlarında uygun yerleştirilmesi.
 - 2) Başüstü bagaj dolaplarında aşırı fazla yük bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- 3) Acil durum çıkışlarının önünde bagaj bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi.
- 4) İşleticinin el kitaplarında belirlenmiş asgari yaşın üzerindeki bebeklerin/çocukların kendi koltuklarına oturup oturmadıklarının kontrol edilmesi.
- 5) Yükleme formundaki/ağırlık ve denge formundaki verilere kıyasla yolcuların kabindeki yerleşiminin kontrol edilmesi.
- 6) Yeterli sayıda koltuk bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi.
- 7) Normal operasyonlar sırasında veya yakıt ikmali sürmekte iken uçağa yolcu alımının gözlemlenmesi.
- 8) Yasadışı bir şekilde gerçekleştirildiğinden şüphe edilen herhangi bir uçuşun ticari mahiyetinin belirlenmeye çalışılması.

ğ) Zaman ve/veya personel sayısının kısıtlı olduğu veya kontrol listesinin tamamının kontrol edilmesinin uygun olmadığı durumlarda; emniyet açısından daha kritik öğeler denetlenir. Bu amaçla aşağıdakilerin dikkate alınması gerekir:

1) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Küçük kusurların emniyet üzerinde etkisi genellikle daha az kritiktir ve dolayısıyla da bu öğelere daha az öncelik verilmesi gerekir. Öncelikli öğeler formda kırmızı renkle vurgulanmıştır.

2) Hava aracı konfigürasyonundaki farklılıklar ve kontrol listesinde yer alan hususlar arasındaki ilişki.

3) Daha önceki ramp denetimi bulguları.

4) Hava aracının tipi ve yaşı.

h) Denetim ekibi, ihtiyaç oluşması durumunda operatörün yerel temsilcisinin denetleme heyetine eşlik etmesini ister.

1) Gerekli hallerde denetim ekibi, işleticileri ve otoriteleri SAFA programı hakkında bilgilendirir. Denetim sonuçları ve düzeltici işlemlerle ilgili beklentileri karşı tarafa iletir.

İşleticinin kontrolü altındaki sapmalar

MADDE 24- (1) Mevcut standartlar, kurallar ve işletici sistematiği içinde işleme alınan, raporlanan, kaydı bulunulan ve tespit edilen – işletici tarafından kontrol edilen- eksiklikler uygunsuzluk olarak değerlendirilmez.

Ramp denetimi genel hususlar

MADDE 25- (1) Ramp denetimlerinin, operasyon ve uçuşa elverişlilik alanlarında yeterli bilgiye sahip olan denetçiler tarafından gerçekleştirilmesi gerekir. Ramp denetiminin iki veya daha fazla sayıda denetçi tarafından gerçekleştirildiğinde denetim alanları denetçiler arasında paylaşılır.

(2) Genel Müdürlük SAFA denetçilerine uçağa erişimlerini sağlamak üzere Tüm Hava Meydanları Giriş Kartı verir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(3) Denetçiler, ramp denetiminin uçak içerisindeki kısmına başlamadan önce kendilerini mesul kaptanına veya bu kişinin yokluğunda uçuş ekibinin bir üyesine veya işleticinin en kıdemli temsilcisine tanıtır. Hava aracında veya hava aracının etrafında İşleticinin bir temsilcisi yoksa denetleme icra edilmez. İstisnai durumlarda gerekli hallerde ramp denetiminin gerçekleştirilmesi gerekirse bu denetim sadece hava aracının dış kısmının gözle kontrolü ile sınırlı olarak icra edilir.

(4) Ramp denetimi mevcut zaman ve kaynaklar dâhilinde mümkün olduğunca tüm kontrol listesini içerir. Sınırlı zamanın ve personelin olması durumunda sadece azaltılmış sayıda unsur kontrol edilir. Bu durumlarda denetlenmeyen unsurlar bir sonraki denetim sırasında öncelikle denetlenir.

(5) Ramp denetimi gerçekleştirirken denetçilerin nezaket ve diplomasiye sadık olmaları gerekir.

(6) Ramp denetçilerinin hava aracında bulunan hiçbir kapağı, kapıyı veya paneli kendi başlarına açmamaları gerekmektedir. Hiçbir hava aracı kumandasını veya teçhizatını çalıştırmamaları veya bunlara müdahale etmemeleri gerekir. Kontrol amaçlı olarak bu tür faaliyetler gerekli olduğunda, işleticinin personeli olan uçuş ekibi, kabin ekibi, yer ekibinden yardım talep etmeleri gerekir.

(7) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Denetlenecek öğelerin Genel Müdürlük resmi internet sitesinde yayınlanan ramp denetimi kontrol tutanağından (POI) seçilmesi gerekir. Ramp denetimi kontrol tutanağı toplamda 53 öğeden oluşur. Ramp denetimi kontrol tutanağında yer almamakla birlikte tespit edilen her türlü diğer uygunsuzluk, eksiklikler E-Genel öğeler kısmına kaydedilir.

(8) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Denetlenen öğeler ile her nevi olası bulgular ve gözlemler Ramp denetimi kontrol tutanağı kullanılarak kayıt edilir.

(9) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Denetim tutanağının bir kopyası haberdar etme maksatlı olarak işleticiye teslim edilir. Denetlemeyi kabul eden işletme yetkilisinden Ramp denetimi kontrol tutanağını imzalaması istenilir. İşletme yetkilisi tutanağı imzalamaktan imtina ederse bu durumda tutanakta belirtilir. İşletici denetleme esnasından kendisi bir form düzenlerse denetçi bir suretini alarak bu formu da kontrol eder ve uygunsa imzalar.”

Nedensiz gecikme

MADDE 26- (1) Ramp denetimini gerçekleştirmek isteyen denetçinin denetime derhal başlaması gerekir. Dokümanların gecikmesinden kaynaklanan veya doğrudan emniyet ile ilgili olmayan, denetçinin sebebiyet verdiği önlenbilir gecikme sebeplerinden kaçınılması gerekir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(2) Denetçinin, uçuş ve kabin ekibinin dikkatini dağıtmamak adına özenli olması gerekmektedir. Uçuş ve kabin ekibinin dikkatinin dağılmasını en aza indirmek amacıyla denetçi;

a) Uçuş ekibinden hava aracı belgeleri talep ederken mümkün olduğunca kesin bir tavır sergiler,

b) Kabin amirinden, kendilerine yardımcı olacak bir kabin ekibi üyesi görevlendirmesini talep eder,

c) Kargo kompartımanındaki denetim görevine bağlı olarak kargo yükleme personelini bilgilendirir,

ç) Kokpitte uçuş hazırlığına ilişkin iş akışlarına – yakıt görevlisi, yük planlama, yer hizmetleri görevlisi- öncelik verir,

(3) Kalkış öncesinde düzeltici işlem gerektiren uygunsuzlukların tespit edildiği veya aşağıda sıralanan ve benzer hallerde, emniyetin sağlanabilmesi için uçağın gecikmesine sebebiyet verebilir;

a) Lastiklerin limitlerin ötesinde aşınmış görünmesi mevcut durumun kontrolü,

b) Gerçek limitin belirlenmesi için yağ sızıntısının (örneğin dakikada 5 damla) geçerli AMM limitiyle kontrol edilecek olması,

c) Herhangi bir uçuş ekibi üyesinin geçerli bir lisans ibraz edememesi,

ç) Eksik operasyonel verileri.

Ramp denetimi tutanağı

MADDE 27- (1) Ramp denetiminin tamamlanmasına müteakiben, bulgu olup olmadığına bakılmaksızın, ramp denetiminin sonuçları hakkında mesul kaptana veya bu kişinin yokluğunda başka bir uçuş ekibi üyesine veya işleticinin herhangi bir temsilcisine bilgi verilmesi gerekir. Denetim Tutanağı (POI) doldurulurken aşağıdakilerin dikkate alınması gerekir.

a) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Nihai ramp denetimi raporunda sadece ramp denetimi kontrol tutanağında (POI) belirtilen bulguların raporlanması gerekir. Bulguların tespiti ve ifade edilmesinde EASA tarafından periyodik olarak yayımlanan önceden tanımlanmış bulgu listesi (PDF) esas alınır. Denetim tutanağında yer verilmeyen her nevi diğer bilgi nihai raporda "G" "remark" kategorisinde raporlanır.

b) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Denetim Tutanağının işleticinin temsilcisine teslim edilmesi sırasında, denetçinin, söz konusu imzanın hiçbir şekilde listelenen bulguların kabulü anlamına gelmediğini, denetleme nihai raporunun işletme temsilcisi tarafından teslim alındığı ve söz konusu hava aracının belirtilen tarihte ve yerde denetime tabi tutulmuş olduğu anlamına geldiğini açıklayarak, bu kişiden Ramp denetimi kontrol tutanağını (POI) imzalamasını talep etmesi gerekir.

(2) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Ramp denetimi kontrol tutanakları (POI'lar), gerekli imzalar da dâhil olmak üzere elektronik olarak doldurulabilir ve yerinde yazdırılabilir veya elektronik olarak teslim edilebilir.”

Bulguların kategorizasyonu, geçerli standartlar

MADDE-28- (1) Ramp denetimine tabi hava araçları ICAO standartlarına göre denetlenir.

(2) (**Mülga: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572**) AB üyesi devletlerin düzenleyici gözetiminde tescil edilmiş hava araçları için ilaveten AB standartları da geçerli olur.

(2) (**Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572**) Hava aracının teknik durumunun kontrol edilmesi için imalatçıların standartlarının kullanılması gerekir.

(3) (**Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572**) Türk Hava sahasına uçuşu kabul edilen ve Türkiye AIP'si ile tüm işleticilere duyurulmuş ulusal gereklilikler de denetlemelerde kontrol edilir. Bu durumda bu gerekliliklerden sapmalar bulgu olarak raporlanır. Bu tür bulgular için, raporun "Std." sütununda "N" yazması ve "Ref." sütununda uygun referansa yer verilmesi gerekir. Emniyete etki etmeyen bu tür uygunsuzluklar G “remark” kategorisinde değerlendirilir.”

Uygunsuzlukların değerlendirilmesi

MADDE 29- (1) (**Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572**) Denetlemede uygulanan standartlarla herhangi bir uygunsuzluk saptandığında, denetçinin, söz konusu bulgunun geliş ve/veya gidiş seferinin spesifik koşulları için geçerli olduğundan emin olması gerekir. Uçuşun doğasına aykırı beklentilerin bulgu olarak nitelendirilmemesi gerekir. Eğer uygunsuzluk hakkında bilgi verilecekse, bu tür bilgilerin (G) kategorisinde “remark” olarak raporlanması gerekir.

(2) (**Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572**) Şikago Sözleşmesini imzalayan herhangi bir akit devlet, herhangi bir uluslararası standarda uygunluğu kabul etmediğini beyan ettiyse ICAO'ya farklılık bildiriminde bulunma hakkına sahiptir. Öte yandan, bu hak, diğer akit devletlerin hakim oldukları topraklar ile sınırlıdır. Denetçiler bu durumda kurala aykırılığı/ eksikliği/ farklılığı bulgu olarak değerlendirir. Bulguların statüsüne denetim raporunun takibi sürecinde karar verilir.

(3) (**Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572**) Hava aracının veya personelin geçerli standarda uygunsuzluğu işletici sorumlu otoritesinin veya hava aracı tescil devletinin sorumlu otoritesinin yükümlülüğünden de kaynaklı olabilir bu gibi durumlar tespit edildiğinde süreç kapsamında tespit edilen durum yine de işleticiye bulgu olarak kayıt edilir.“

(4) Tespit edilen uygunsuzlukların, takibi yapılabilmesi için kanıtlanabilir hale getirilmesini teminen aşağıda sıralanan unsurlarla kayıt altına alınması gerekir.

a) Kusurun kendisine ilişkin resimler.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- b) Teknik kusurların değerlendirilmesi için kullanılan imalatçı referanslarının resimleri.
- c) Teknik kayıt defteri girişlerinin resimleri veya kopyası.

Bu tür belgeler veya kayıtlar, denetiminin takip aşamalarında esas kayıtlardır.

İmalatçı standartları ile uygunsuzluklar

MADDE 30- (1) İşleticinin İmalatçı standartlara uygunsuzluğu Hava Aracı Bakım El Kitabı (AMM), Yapısal Onarım El Kitabı (SRM), Konfigürasyon Sapma Listesi (CDL), Kablaj Şeması (WDM), Standart Kablaj Uygulamaları El Kitabı (SWPM) vb. ve MEL referansları. gibi hava aracı teknik dokümantasyonuna uygunluk kontrolü ile tespit edilir. Belirgin kusurlar görüldüğü takdirde, işleticiden standartlara uygunluğu kanıtlaması talep edilir. Uçuşa elverişliliği etkileyen bu tür uygunsuzluklarda işletici otoritesinin yazılı izni aranılır veya söz konusu hava aracının, uçuşa elverişlilik şartlarının tesir görmeyecek olması koşuluyla ticari olmayan bir uçuş gerçekleştirmesi kabul edilebilir.

(2) Eksik/kayıp bağlama elemanlarına ilişkin uygunsuzluklar sadece, bakım dokümantasyonunda açık limitlerin olması halinde bulgu sayılır. Bu tür açık imalatçı standartlarının olmadığı durumlarda, denetçilerin bulguları sadece, kıyaslanabilir hava araçlarındaki benzer durumların limit dışı sayıldığına kanıtlanması halinde bulgu olarak nitelendirilir.

(3) İstisnai durumlarda, denetçi tek bir kusur için birden fazla bulgu ortaya koyabilir.

Denetim talimatları

MADDE 31- (1) Bir uçuşun geliş bacağında tespit edilen bulgu düzeltici işlem imkânı kalmamış olsa dahi gidiş bacağında tespit edildiği haliyle kategorilendirilir.

(2) İstisnai olarak iki farklı bulgu birbiriyle ilişkili olarak daha büyük bir emniyet riski oluşturuyorsa bulgunun kategorisi artırılır. Bu durum raporun açıklamalarında belirtilir.

Belirgin teknik kusurların tespiti, raporlanması ve değerlendirilmesi

MADDE 32- (1) (**Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572**) Teknik kusur, hava aracına, hava aracının sistemlerine veya komponentlerine ilişkin her nevi materyal arızasıdır. Küçük çaplı uygunsuzluklar emniyet üzerinde herhangi bir tesire sahip değildir. Bununla birlikte, küçük çaplı uygunsuzluklar da G “remark” kategorisinde gözlem olarak işleticiye bildirilir. Belirgin Kusur; potansiyel limit dışı olan kusurlardır. Belirgin kusurun geçerli limitler dâhilinde veya haricinde olduğunun tespit edilmesi için ileri seviyede değerlendirmeler gereklidir. Limit içi kusurların rutin bakım, hava aracı kabul prosedürü veya uçuş öncesi kontrolleri sırasında tespit edilmiş olması gerektiğinden bu tür uygunsuzluklar da denetleme tutanağına kayıt edilir ve işleticiye bildirilir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(2) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** İşletici Onaylanmış Bakım Programı (AMP) uyarınca hangar bakımı veya rutin bakımlarda kontrolünü öngördüğü öğelerin ramp denetlemesi esnasında tespiti halinde; işletici tarafından tespit edilmemiş teknik kusurların A23/A24 kapsamında bulgu olarak nitelenmemesi gerekir. Bu tür kusurlara ilişkin örnekler şunlardır:

- a) Eksik/kayıp bağlantı elemanları,
- b) Bağlantı kabloları,
- c) Kabin acil durum aydınlatması.”

(3) Uçağın dispeç edilmesi için tespit edilen limitin ötesinde uygunsuzluk tespit edilirse bu durum kategori 3 olarak değerlendirilir. Bununla birlikte, söz konusu limitlerin imalatçı tarafından periyodik bakımlarda kullanılması için üretildiği gözden kaçırılmamalıdır.

(4) Bir uçuşun geliş seferi sırasında, belirgin kusurlar ortaya çıkmış olabilir. Zaman yeterli olduğu takdirde, işleticinin uçuş öncesi kontrolü sırasında kusuru saptama ve değerlendirme yapma imkânı bulması amacıyla, denetçi kendi kontrolünü, işletici kontrolünden sonra yapmayı tercih eder.

(5) Limitler dahilinde olan ancak kayıt altına alınmamış kusur, teknik uygunsuzluk olarak sayılmaz. Bu tür kusurlar genel açıklamalar alanında belirtilir. Bu durumlarda tespit edilen uygunsuzluğun kontrol altında olup olmadığına dikkat edilir.

Kontrol listesi C-unsurlarının değerlendirilmesi

MADDE 33- (1) Bulguların kategorize edilebilmesi için tespit edilen duruma ilişkin bir değerlendirmenin yapılması gerekir. Değerlendirme sonucu net ise kategori belirlenir. Net olmayan durumlarda üst kategori sınıfı tercih edilmez.

(2) Denetleme kontrol listesi C-unsurları veya A, B ve D unsurları denetlenirken aşağıdaki prosedür uygulanır.

a) Yeterli süre var ise, denetçi hava aracı görsel kontrolünü işletme uçuş ekibinden sonra yapar. Bununla birlikte, denetçi daima, hava aracının gelişinden sonra, denetlemeye kargo kompartımanında hızlı bir kontrol ile başlar.

b) Denetçi hava aracının görsel kontrolünü, işleticiden önce yapsa dahi işletici uçuş öncesi kontrolünü tamamlamadan bulgu rapor edilmez.

c) Denetçi, işletici kontrolünde aşağıdaki hususların tespit edilip edilmediğini öncelikle kontrol eder.

- 1) Sızıntılar,
- 2) Gövdenin basınçlandırılmış bölgelerindeki göçükler ve
- 3) Acil durum sistemlerindeki hasarlar.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

ç) (**Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572**) Eksik/kayıp bağlantı elemanı, eski sızıntıların izleri ve yapısal olmayan hasarlar gibi pek çok küçük çaplı kusurlar olabilir. Bu tür kusurların ilgili imalatçı sınırlamaları -AMM, SRM vb.- doğrultusunda değerlendirilmesi gerekir.

d) (**Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572**) İşleticinin belirgin kusuru tespit etmiş, ancak bu kusuru kendi iç sisteminde kayıt edip değerlendirmemiş olması halinde, işleticinin söz konusu kusuru değerlendirerek kayıt etmesi gerekir. Söz konusu kusur limitler dahilinde ise, Kusurların bildirilmesi ve giderilmesi (A23) kapsamında "Bilinen kusur /değerlendirilmemiştir/ kayıt edilmemiştir. " bulgusu yazılacaktır. Bununla birlikte, bu kusurun limitler haricinde olması halinde, ilgili denetim ögesi kapsamında kategori 3 bulgunun ortaya konması gerekir. Bu durumda ayrıca bir tamamlayıcı bulgu yazılmaz.

e) (**Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572**) İşleticinin belirgin kusuru tespit etmemiş olması halinde, uçuş ekibi bilgilendirilir. Kusur limitler dâhilinde ise uçuş öncesi kontrolü (A24) kapsamında "Uçuş öncesi kontrolü yapıldı ancak belirgin kusurlar kayıt defterine yazılmadı" şeklindeki ifadeyle kategori 2 bulgu olarak ortaya konulur. Kusur limit dışında ise denetim ögesi kapsamında kategori 3 bulgu olarak ortaya konulur. Bu durumda, bu kusura ilişkin olarak hiçbir tamamlayıcı bulgunun A24 kapsamında raporlanmaması gerekir."

f) Aynı sisteme veya unsura ilişkin birden fazla bulgunun tek bir bulgu olarak gruplandırılması ve raporlanması gerekir. Bu tür bulgulara ilişkin örnekler şunlardır:

1) Hava aracının aynı sistemine ilişkin A23 veya A24 maddelerine yazılan kategori 2 bulgular, söz konusu uygunsuzluğun saptanmamış, rapor edilmemiş veya değerlendirilmemiş olması halinde; saptanmış ancak değerlendirilmemiş olarak tek bir bulguda toplanır. Farklı sistemlerde saptanan aynı tür kusurlar ise farklı bulgular olarak kaydedilir.

2) Eksik/kayıp bağlantı elemanlarına ilişkin bulgular.

g) İşleticinin uçuş öncesi kontrolü prosedürlerini kalkıştan kısa bir süre önce gerçekleştirmesi halinde gecikme riski olabilir. Bu durum, denetim ekibinin operasyonu geciktirmesi olarak değerlendirilmez.

Kategorizasyon öncesinde sertifikalara ve lisanslara ilişkin bulguların değerlendirilmesi

MADDE 34- (1) Sertifikalara ve lisanslara ilişkin bulguların değerlendirilmesinde 33üncü Maddede belirtilen prensip uygulanır.

(2) (**Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572**) Hava aracında taşınması gereken her tür lisans ve sertifikanın (AOC ve Ops Spec.) uçakta bulunmaması halinde, bu tür belgelerin bir sonraki uçuştan önce tevsik edilmesinin uçuş emniyeti üzerindeki etkisinin daha az olacağı da dikkate alınmalıdır. Bu durumda EASA tarafından yayımlanan ön tanımlı bulgulardan uygun olan seçilerek Kategori 1 bulgu kayıt edilir. Uçuş öncesi belirlenen belgenin denetleme heyetine ulaştırılmaması durumunda (tescil sertifikası, radyo lisansı) seviye artırılarak EASA tarafından yayımlanan ön tanımlı bulgulardan uygun olan seçilerek Kategori 2 bulgu kayıt edilir. Diğer tüm eksiklikler için kategori 3 bulgu kayıt edilir. Denetleme ekibi, hiçbir durumda bir uçuş ekibi

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

üyesinin görevini icra etmeye yeterliliğini (sağlık koşulları dahil) kanıtlayıcı uygun ve geçerli bir lisansın tanzim edildiğini teyit etmeksizin uçuşa izin vermez.”

Genel kategorili bulguların kullanımı

MADDE 35- (1) Uygunsuzluk olarak sınıflandırılmamış olupta, ramp denetimleri sırasında saptanan her nevi kusur ilgili denetim unsuru ile ilişkilendirilmiş şekilde genel açıklama (kategori G) olarak rapor edilir.

(2) Genel kategorideki bulgular ve kategori 1 bulgular, denetçiler veya işletici/ilgili gözetim otoritesi için herhangi bir takip faaliyeti gerektirmez.

Kategori 2 veya 3 bulgular için takip faaliyetleri

MADDE 36- (1) İstisnai olarak, birden fazla kategori 2 bulgunun ortaya konmuş olduğu ve bu bulguların sefer öncesinde düzeltici işlemi gerekliliği olursa, düzeltici işlem seviyesi 37nci Maddede sayılan düzeltici işlem seviyesine yükseltilir.

(2) Bulgular hakkında işletici bilgilendirilirken;

a) Veritabanı, söz konusu işletici ile birincil iletişim kanalı olarak belirtilir. Diğer iletişim kanallarının tercih edilmediği bildirilir,

b) Uygulanan düzeltici/önleyici faaliyetlere ilişkin kanıt veya takip sisteminin içerisinde bir düzeltici işlem planının sunulmasını talep edilir;

c) Bulgular işleticinin Genel Müdürlüğüne, Uçuş işletme departmanına veya kalite departmanına bildirilir,

ç) İşleticinin bulguya veya bulgulara gerekli ve yeterli şekilde bir yanıt vermiş olduğu veya bulguların kapatılması için ilave bilgilere ihtiyaç duyulup duyulmadığı değerlendirilir. Bunun akabinde, ilgili denetçi veya personel, bulgu için önerilen düzeltici işlemleri değerlendirir ve tespit edilen bulguların ciddiyeti ve önceki tekerrürlerini dikkate alınarak risk ve etki değerlendirmesi sonrasında bulgunun kapatılıp kapatılamayacağına karar verir.

d) (**Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572**) Denetimi gerçekleştirilen işleticinin tespit edilen bulgu için uygun tedbiri alması ve haberdar edilmesi için söz konusu raporun veri tabanına girilmesi sonrasında en geç 10 iş günü içerisinde işleticinin otoritesine ve işleticiye bilgi verilir. Bu tür bilgilendirmede öncelikli iletişim yolu veri tabanıdır.

e) RAMP denetimi sonrasında işletici tarafından sunulan yanıtlara ve alınan olası tedbirlere ilişkin düzeltici işlemlerin yetersiz kabulü halinde işleticiye bir bildirim gönderilir.

f) Ramp denetleminde tespit edilen bulgunun işletici tarafından cevaplanması için 30 gün süre verilir. İşletici bu süre içerisinde yanıt vermezse, işleticinin otoritesine de bilgi verilerek işleticiye daha belirgin (15-30-45 gün) bir süre verilir. Bu sürede de cevap alınamazsa işleticinin otoritesine "emniyet eksikliklerinin ele alınmasında işleticinin istidadının bulunmadığı ve/veya isteksiz olduğu" bildirilerek, ilgili işleticinin cevabının sağlanması hususunda bir bildirimde bulunulur.

(3) Genel olarak, işletmenin sorumluluğunda bulunduğu gözetim otoritesi haberdar edilirken herhangi bir yanıt beklenmez. Tespit edilen kusur otoritenin bir eksikliğinden kaynaklanıyorsa işleticinin kontrolü dışındaki bu tür bulgular için, ilgili otoriteden düzeltici işlem talebinde bulunulur. İşleticinin düzeltici işlem planı değerlendirilirken, ilgili otoritenin sorumlu olduğu kabul edilir.

(4) Aşağıdaki durumlarda tespit edilen bulguya istinaden işleticinin önerdiği düzeltici işlemlerin değerlendirilmesinde denetim ekipleri özenli bir kontrol yapar.

a) Yüksek sayıda uygunsuzluğun saptanmışsa.

b) Aynı bulgular tekrar etmişse.

c) İşleticiden yeterli yanıt alınamamışsa.

ç) İşleticinin gözetimi altında bulunduğu devletin diğer işleticilerinin ramp denetimleri sırasında da tespit edilen sürekli uygunsuzluğa ilişkin kanıt var ise.

d) Ciddi bulguların tespit edilmiş olması halinde gözetimden sorumlu otorite tarafından tedbir alınması talep edilebilir.

(5) Ramp denetçilerinin gerçekleştirdikleri denetim sonrasında, gözetim otoritesinin, teyit taleplerine yanıt verip vermemiş olduğunu ve söz konusu yanıtın tatminkâr olup olmadığını takip etmesi gerekir. İkna edici kanıtların sunulmamış olması halinde, 2nci fıkranın (e) bendi kapsamında tanımlanan prosedürü takiben iletişimin tekrar kurulması gerekir.

(6) İşletici ve gözetim otoritesiyle ramp denetimine ve varsa bulgulara ilişkin düzeltici işlemlerle ilgili koordinenin kurulması ve işletici ve gözetim otoritesinin gelişmelerden haberdar edilmeleri gerekir. Denetim ekipleri ve sorumlu personel kendisine ulaşan bilgi ve açıklamaların 30 iş günü içerisinde değerlendirilmesini tamamlayarak açıklamasını karşı tarafla paylaşır.

(7) İşleticiye herhangi bir bulguyu iletirken veya herhangi bir yazışma halinde, işleticinin yetkili otoritesine, gözetim faaliyetleri için, iletişimde bilgi kısmında yer verilmesi gerekir. Bu husus bilhassa, Genel Müdürlük tarafından gönderilen ramp denetimleri bulgularının kapatılmasına ilişkin bilgiler için geçerlidir.

(8) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Veri tabanına işleticiden ve/veya gözetim otoritesinden ikna edici bir düzeltici işlemin yüklenmemiş olması durumunda bulgu açık statüde bekletilir. Ancak ilave denetim(ler) yoluyla, uygun düzeltici işlemin tesis edildiği görülürse bulgular kapatılabilir. İşleticiyle gerçekleşen her türlü iletişim bilgi, belge ve kanıt rapor ekleri olarak veri tabanına yüklenir.

(9) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Denetlenen bir işleticinin artık mevcut olmadığı, bağlı bulunduğu gözetim otoritesinden teyit edildiğinde söz konusu işleticiye

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

ilişkin tüm bulguların veri tabanında kapatılması ve kapatma sebebinin gerekçe kısmında “işletici artık mevcut değil” ifadesinin kullanılması gerekir.”

(10) Herhangi bir ramp denetimi sırasında tespit edilen bir bulgu için, işleticinin otoritesinin ICAO’ya farklılık, uygulamama kararı veya alternatif yollarla aynı seviyede bir standardın sağlandığının bilgisinin iletildiği durumlarda bulgu, takip aşamasında bu bildirim teyit edilmesi yoluyla kapatılır.

Kategori 3 bulguların sınıfları

MADDE 37- (1) Denetleme esnasında tespit edilen Kategori 3 bulgu için, söz konusu hava aracının kalkışı öncesinde alınan tedbirlerin doğrulanması gerekir.

(2) Hava aracının uçuş operasyonuna kısıtlama getirildiği her durumda (Sınıf 3a tedbir), uygulanan kısıtlamanın kontrolü gerekir. Uygulanabilecek kısıtlamalar ve kontrol aşağıda sıralandığı şekilde gibi yapılır.

a) Oksijen sistemi bulgusu tespit edilirse, uçuş irtifaları kısıtlanır. Bu husus, ATC uçuş planı ve EUROCONTROL CFMU sisteminden gerçek irtifanın kontrol edilmesiyle doğrulanır.

b) Mevcut standardın ve MEL'in izin vermesi halinde, tespit edilen bulgu uçuşa elverişlilik koşullarını etkilenmiyorsa, hava aracının işletmenin ana üssüne kadar ticari olmayan sefer düzenlenmesine izin verilir.

c) Yolcu koltuklarının bloke edilmesi kısıtlaması, kalkışın öncesinde koltukların dolu olmadığını kontrol edilerek doğrulanır.

ç) Kullanılmayacak kargo alanı uçuş öncesi kontrol edilerek doğrulanır.

d) Spesifik pistlerin kullanılmasını zorunlu kılan operasyonel kısıtlamaların doğrulanması gerekir.

e) Spesifik çevresel koşullara ilişkin kısıtlamalar sadece görerek uçuş meteorolojik şartları (VMC) altında kalkış gibi, uçuş sırasında veya sonrasında doğrulanmalıdır.

(3) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Tespit edilen kategori 3 bulgunun kalkış öncesinde 3A sınıfında bir tedbirle uygun hale getirilmesi durumunda denetçiler söz konusu tedbirlerin uygun şekilde tamamlanıp tamamlandığını kontrol eder.

(4) **(Ek: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Denetçiler, düzeltici işlem var ise bunu açıklamalarda belirtir. Kategori 1 veya Kategori 2 bulgu için herhangi bir ilave düzeltici işlem var ise bu da açıklamalarda belirtilir.

(5) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Herhangi bir Kategori 3 bulgu tespit edilmesi ve uçuş ekibinin gerekli düzeltici işlemleri gerçekleştirmeyi veya operasyon kısıtlamalarına uymayı reddetmesi halinde hava aracı seferden çekilir. Bununla birlikte, işletici denetim ekibiyle iletişim kurmayı reddederse hava aracı bu durumda da seferden çekilir. Genel

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

Müdürlük bu durumda, seferden çekme sebepleri devam ettiği sürece söz konusu hava aracının uçuşuna müsaade etmez. Yukarıda sayılan durumlarda gerçekleştirilen her türlü iletişimin kayıtları ve diğer kanıtlar toplanılarak veri tabanına eklenir.

(6) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Lisans veya sertifikanın hava aracında bulunmaması nedeniyle oluşan kategori 3 bulgularda ilgili dokümanın bu belgeyi onaylayan otorite tarafından sunulması gerekir. İlgili otoritenin bu dokümanı zamanında temin etmemesi durumunda, söz konusu dokümanın ilgili otorite tarafından ilk fırsatta teyit edilmesi kaydıyla diğer kaynaklardan edinilen doküman kopyaları da kabul edilebilir. Ramp denetimi raporunda bu durum detayları da içerecek biçimde belirtilir.

(7) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** İstisnai durumlarda, Kategori 3 bulgudan doğan kısıtlamalara ilişkin doğrulama mümkün olmayabilir. Kategori 3 bulguya sebep olan kusur/ eksikliğin giderildiğinin veya kısıtlamaya ilişkin gerekli işlemlerin tamamlandığının kontrolünden denetici ekibi sorumludur. Bununla birlikte uçuş esnasında uygulanacak kısıtlayıcı işlemlerin doğrulanması mümkün olmayabilir. Bu durumda kısıtlayıcı işlemin tamamlanmasından ve kontrolünden ve uçuş öncesinde bu işlemlere yönelik tüm belge ve kayıtların denetleme ekibine sunulmasından uçuş ekibi sorumludur.”

İvedi işletme yasağı, uçuşa elverişliliğin geçici kaybı

MADDE 38- (1) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Genel Müdürlük, tespit edilen bulgular ve tekrar eden denetlemeler sonucunda işleticiye bildirilen kategori 3a, 3b veya 3c tedbirlere ilave olarak “ivedi işletme yasağı” 3d sınıfında tedbir uygulayabilir. “

(2) Tespiti yapılan kategori 3 bulgu hava aracının uçuşa elverişlilik sertifikasının geçerliliğini etkiliyorsa, hava aracının uçuşa elverişlilik sertifikasını yayınlayan Otoriteye derhal bilgi verilir. İlk temas telefon yoluyla kurulsu dahi müteakiben hızla yazılı iletişime geçilir. Bu durumda ICAO Annex 8, Kısım II, Bölüm 3.5’te tanımlandığı gibi “Uçuşa Elverişliliğin Geçici Kaybı” hükümleri geçerli olup havaaracı belirlenen eksiklik veya kusurun düzeltilmesine kadar operasyonunu gerçekleştiremeyecektir.

(3) Farklı denetlemeler işleticinin getirilen kısıtlamalara/ düzeltici işlemlere riayet etmediğini gösterirse, bu bilgiler nihai ramp denetimi raporunda belirtilir. Bu duruma ilişkin standart rapor yayınlanması için durum SAFA birimine iletilir.

Denetlemenin Reddedilmesi

MADDE 39- **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** (1) İşletici, geçerli sebebi olmadan bir ramp denetiminin yapılmasını kabul etmezse ya da yapılmasına engel olursa, denetim ekibi denetim yapılması istenilen hava aracını seferden çeker. Böyle bir durumda, Genel

Müdürlük derhal ilgili kuruluşları, işleticiyi, ilgili otoriteleri ve EASA'yı standart rapor yayınlayarak bilgilendirir.

Seferden çekme kararının kaldırılması

MADDE 40-(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572) (1) Eğer seferden çekme kararı kaldırılacak hava aracının yetkili otoritesi EASA üyesi değil ise, hava sahası kullanılacak tüm ülkelerin yetkili otoritelerinden niyetlenen uçuşa (ATC uçuş planlarının kabulü yoluyla) izin alınması gereklidir. Ancak uçuş izni alınan otorite EASA üyesi ise, diğer EASA üye devletlerinden izin alınmasına gerek yoktur.

Raporlama usulleri

MADDE 41- (1) Emniyet ile ilgili bilgilerin, veri tabanına eklemesi öncesinde doğrulanması gerekir. Bununla birlikte, otoriteye gönüllü raporlama ile ulaşan bilgilerin, ramp denetimleri yoluyla doğrulanması durumunda, rapor edilmesi gerekir.

(2) Mevcut olması halinde, belgelerde ve resimlerde yer alan her türlü bilgi merkezi veri tabanındaki "Standart Rapor" eklenir.

(3) Olay raporlama gereklilikleri kapsamında, takip edilmesi ve ramp kontrollerinin yapılmasını gerekli kılan bilgiler - bunlarla sınırlı olmamak üzere- aşağıda sıralanmıştır.

- a) Seviye sapmalarına ilişkin ATC raporları.
- b) Haberleşme kesilmesi veya güçlükleri.
- c) Standart dışı kalkış uzunlukları.
- ç) Bakım kuruluşundan gelen, AD uygunsuzlukları veya bakımın yanlış bir şekilde gerçekleştirilmiş olduğuna dair bilgiler.
- d) Emniyetsiz durumlara ilişkin tüm paydaşlardan gelen her türlü bilgi.
- e) Havalimanı tarafından paylaşılan emniyetsiz uygulamalar.
- f) ICAO Üyesi Devletlerin hava sahasında vuku bulmuş kazalara ve ciddi olaylara ilişkin bilgiler.

Kamunun bilgilendirilmesi ve RAMP denetimlerinden elde edilen bilgilerin korunması

MADDE 42- (1) 09/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında, Genel Müdürlük, gerçekleştirmiş olduğu ramp denetimlerinden elde edilen bilgileri açıklama hakkını saklı tutar. Bununla birlikte başka bir otorite tarafından gerçekleştirilmiş herhangi bir ramp denetimine ilişkin bilgilere erişim talebi gelirse, bu talep denetimi gerçekleştiren otoriteye iletilir. Talep sahibi de bu doğrultuda bilgilendirilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Türk sivil havacılık işletmeleri SAFA koordinasyon görev ve sorumlulukları

Türk Sivil Havacılık İşletmeleri ile Koordinasyon- SANA denetlemeleri

MADDE 43- (1) SANA denetlemeleri SAFA denetim görevlileri tarafından yapılır.

SANA denetlemelerinde de Ramp denetimi kontrol listesi 136, EASA tarafından belirlenen kategorizasyon sistemi, standart önceden tanımlanmış bulgular (PDF) ve bulgu giderme yöntemleri kullanılır. Bu tür denetlemeler yapılırken 1, 2, 3 ve 4 ncü Bölümlerde sayılan hususlar esas alınır. Bu denetlemeler SHGM otomasyon sistemine kayıt edilir.

MADDE 44– (1) (**Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572**) SAFA Programı üyesi ülkelerce yapılan SAFA denetlemeleri işletmeler tarafından periyodik olarak kontrol edilir. Denetlemelerde ortaya konulan bulgulara ilişkin düzeltici işlemler veri tabanına 30 gün içinde kaydedilir. Ayrıca herhangi bir üye devlet tarafından yapılan denetlemede tespit edilen uygunsuzluğa yapılan ve sonuçlandırılmayan itirazlara karşı Genel Müdürlük yazılı olarak bilgilendirilir. 15 günlük süre zarfında düzeltici işlem yapıp ve EASA SAFA veri tabanına girilmemesi halinde ilgili işletme uyarılır. Bulgulara cevap verilmemesi, düzeltici işlem ortaya konulmaması ve bulgunun geçerli bir sebebe dayanmaksızın 90 günden uzun süre açık durumda olması halinde, işletmeye idari yaptırım uygulanır. EASA SAFA veri tabanına erişim için hesap oluşturulması SHGM SAFA birimi koordinesinde gerçekleştirilir.

(2) İşletme tarafından, denetlemelerde tespit edilen bulgular, alınan düzeltici ve önleyici işlemler, 2. ve 3. Seviye bulgulara ilişkin kök sebep analizi ile ilişkili personelin görüş ve açıklamalarını da içeren bir rapor periyodik olarak her ayın ilk haftası içinde SHGM'ne ulaştırılır.

(3) SHGM tarafından oluşturulacak portalde denetlemeler, bulgular, düzeltici işlemler ve bulgu düzeltici eylem planları işletme tarafından kontrol edilecek ve bulgu takibi periyodik olarak yapılacaktır. Oluşturulacak portale erişim ve uygulama esasları Genel müdürlük tarafından düzenlenir.

İşletme SAFA Bulgu Oranları

MADDE-45- (1) İşletmeler aylık olarak SAFA bulgularına ilişkin artış ve azalış oranlarını takip eder.

(2) Genel Müdürlük, her yıl için belirlenen ortalama ve kritik eşik oranlarının üzerinde bulgu ortalamasına sahip işletmeleri düzeltici eylem planlarını sunmak üzere toplantıya davet eder.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

İşletme SAFA koordinasyon görevlisi

MADDE 46– (1) Her işletme bir işletme SAFA koordinasyon görevlisi yetkilendirir. İşletme SAFA koordinasyon görevlisi Genel Müdürlüğe tüm iletişim bilgilerini bildirir. İşletmenin yetkilendirdiği SAFA koordinasyon görevlisi Genel Müdürlük tarafından da onaylanır. İşletme SAFA koordinasyon görevlisinin Genel Müdürlük tarafından yetersiz bulunması durumunda, Genel Müdürlük işletme SAFA koordinasyon görevlisinin değiştirilmesini ister.

(2) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** İşletme SAFA koordinatörü aşağıdaki şartları sağlar.

a) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** 3 yıllık havacılık tecrübesi sahibi olmak,

b) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** İşletmelerin uçuşa elverişlilik, bakım veya uçuş işletme, uçuş emniyet ve uyumluluk izleme / kalite müdürlüklerinden / başkanlıklarından birinde 2 yıl çalışmış olmak,

c) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** EASA veya Genel Müdürlükçe veya Genel Müdürlük tarafından delege edilmiş eğitim kuruluşunca verilen SAFA denetçi eğitimlerinden birini tamamlamış olmak, SMS kültürü, kalite yönetim sistemi, Tehlikeli maddeler (kategori 10 ve daha geniş seviyede), insan faktörleri, kök sebep analizi ve düzeltici işlem konularında sertifikalı eğitim almış olmak, işletme filusunda bulunan hava aracı tiplerinden birinde alıştırma eğitimi almış olmak.

d) **(Ek: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** İşletme SAFA koordinatörü aktif ramp denetçisi olmalıdır.

(3) İşletme SAFA koordinasyon görevlisinin sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir.

a) İşletmenin uçaklarına yapılan SAFA / SANA denetlemelerinde tespit edilen bulguların düzeltici işlemlerinin, işletmenin ilgili biriminin bilgilendirilmesi suretiyle yapılmasını sağlamak ve düzeltici işlemleri EASA SAFA veri tabanına girmek ve takip etmek, oluşan safa oranlarının artış ve azalışları durumunda Genel Müdürlüğe bilgi vermek.

b) İşletmenin uçaklarına Genel Müdürlük tarafından her yıl belirtilen şekilde ramp denetimleri yapmak veya yaptırmak.

c) **(Ek: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** İşletmenin uçaklarına yapılacak olan ramp denetlemeleriyle ilgili denetleme planını en geç Ocak ayı sonuna kadar Genel Müdürlüğe sunmak. Denetleme planı; işletmenin mevcut EASA SAFA oranına bağlı olarak hesaplanan “aylık yapılacak minimum denetleme sayısını”, uçak tipini, denetleme yeri bilgilerini içermelidir.

d) **(Ek: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** İşletme içerisinde aday ramp denetçilerine işbaşı eğitimi vermek.”

İşletme SAFA denetim görevlileri

MADDE 47-

(1) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** İşletme, yukarıda belirtilen ramp denetlemelerini, işletme SAFA koordinatörü önerisiyle görevlendirilen ramp denetçilerine

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

yaptırır. İşletme denetlemelerinde SHGM formu 136 veya işletme tarafından gerekliliklere uygun olarak hazırlanan form kullanılır. Güncel standart bulgu tanımları ve kategorizasyonu esas alınır. İşletme ramp denetim görevlileri aşağıdaki şartları sağlar.

a) 2 yıllık havacılık tecrübesi sahibi olmak.

b) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** Uçuşa elverişlilik veya operasyon ve tehlikeli maddelerle ilgili (kategori 10 seviyesinde ve daha geniş bir seviyede) sertifikalandırılmış eğitimlere katılmak, işletme filosunda bulunan hava aracı tiplerinden birinde alıştırma eğitimi almış olmak

c) **(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** EASA veya Genel Müdürlükçe veya Genel Müdürlük tarafından delege edilmiş eğitim kuruluşunca verilen teorik, uygulama ve kendi işletmelerinde yapılacak 3 adet gözlemci olarak ve 3 adet işletme kıdemli denetim denetçisi veya işletme SAFA koordinatörü gözetiminde denetlemeden oluşan işbaşı eğitimini de kapsayan bir SAFA eğitimi almış olmak.

ç) **(Mülga: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)** İşletme SAFA koordinasyon görevlisi tarafından, denetleme yapabileceği hususlarda yetkilendirilmiş olmak.

(2) Yukarıda sayılan işletme ramp denetlemelerinde, bariz uygunsuzlukların tespit edilememiş olması, düzeltici işlemin gerçekleştirilmemiş veya kayıt altına alınmamış olması, bulgu kapatma yöntemlerinde açık kusur /ihmallen görülmesi halinde işletme denetçileri SHGM tarafından ayrıca değerlendirilir.

(3) Gerektiğinde denetçilerin ve koordinatörün, bağlı bulunduğu form 4 sahibi yöneticinin değiştirilir.

İşletme kıdemli denetim görevlisi

MADDE 47/A-(Ek: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572) (1) İşletme Kıdemli ramp denetçileri aşağıdaki şartları taşır:

a) İşletme bünyesinde veya otoritelerde ramp denetlemeleri yapmakla görevlendirilmiş olmak,

b) Kıdemli olarak görevlendirilmeden önceki 3 takvim yılı içinde her takvim yılında en az 12 olmak üzere toplam 36 ramp denetlemesinde görev almış olmak,

c) Kontrol listesinin kokpit, kabin, dış yüzey veya kargo kısımlarından en az 2 bölümünde yetkilendirilmiş olmak,

ç) EASA veya Genel Müdürlükçe veya Genel Müdürlük tarafından delege edilmiş eğitim kuruluşunca verilen SAFA denetçi eğitimlerinden birisini tamamlamış olmak,

(2) Yukarıdaki şartları taşıyan kişiler işletme bünyesinde yapılacak işbaşı eğitimlerinde Kıdemli Denetim Görevlisi olarak görevlendirilir ve görevlendirilmelerine müteakip 60 gün içerisinde Genel Müdürlüğe yazılı olarak bildirilirler.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

Değerlendirme toplantıları

MADDE 48 - (1) Genel Müdürlük SAFA değerlendirme ve bilgilendirme toplantıları marifetiyle Türk Sivil Havacılık işletmelerini bilgilendirir ve bu işletmelerin görüşlerini alır.

ALTINCI BÖLÜM (Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572)

Çeşitli ve son hükümler

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 49- (1) Bu Talimatın yürürlüğe girmesi ile birlikte 20/12/2010 tarihli SHT-Safa Talimatı yürürlükten kalkar

Yürürlük

MADDE 50- (1) Bu Talimat yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 51- (1) Bu Talimatı Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(Ek: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572) EK-1

BAŞLANGIÇ EĞİTİM MÜFREDATI

Başlangıç teorik eğitim

- 1) Başlangıç teorik eğitimi, Ramp Denetimi Programı'nın çerçevesi ve Avrupa boyutu ile yaygın denetim, bulgu kategorizasyonu, raporlama ve takip prosedürleri hakkında bilgi konularını içerir. Başlangıç teorik eğitimin süresinin 3 eğitim gününden az olamaz. Başlangıç ve uygulamalı eğitimin entegre olması halinde bu süre uygulamalı eğitimin süresi de hesaba katılarak artırılır.
- 2) Başlangıç teorik eğitimi, LAHİKA-1'de yer alan müfredat doğrultusunda gerçekleştirilir.

Uygulamalı eğitim

- 1) Uygulamalı eğitimin amacı, uçuş ekibiyle iletişim kurma usulü, denetim teknikleri ve dikkat edilecek hususların denetici adayına gösterilmesidir. Bu eğitimin bakım hangarındaki bir hava aracı üzerinde gerçekleştirilmesi gerekir. Şartlar uygun olmadığı takdirde, yeterli yerde kalış süresine sahip olan bir hava aracı da kullanılabilir. Bu durumda, söz konusu denetimin eğitim özelliği hakkında uçuş ve/veya yer ekibine bilgi verilmesi gerekir.
- 2) Uygulamalı eğitimin süresinin 1 eğitim gününden az olmaması gerekir. Denetçi adayının bilgi ve iş tecrübesi seviyesine bağlı olarak söz konusu eğitimin süresi artırılabilir. Eğitim / müfredat kontrol listesi hazırlanmak kaydıyla uygulamalı eğitim birkaç bölüme ayrılabilir.
- 3) Uygulamalı eğitim LAHİKA-2'de yer alan müfredat doğrultusunda gerçekleştirilir.

İşbaşı eğitimi (OJT)

- 1) İşbaşı eğitiminin amacı, kursiyerlere gerçek ortamda ramp denetimi uygulanmasına ilişkin usul ve esasları göstermektir. İşbaşı eğitimi sadece, teorik ve uygulamalı eğitimi başarılı bir şekilde tamamlamış olan kursiyerlere verilir.
- 2) İş başı eğitimi, denetçi adayının uzmanlık alanıyla kıdemli ramp denetçisinin uzmanlık alanlarının örtüşmesi durumunda gerçekleştirilir.
- 3) İşbaşı eğitimi verilirken kıdemli ramp denetçisinin aşağıdaki operatör seçim kriterlerine uyması gerekir.
 - a) Söz konusu eğitimin yeterli bir seviyede verilmesi ve denetlenen işleticinin gecikme yaşamasına sebebiyet vermekten kaçınması
 - b) Ramp denetimlerinin farklı işleticiler farklı hava aracı tipleri ve hava aracı konfigürasyonları, farklı operasyon tiplerini kapsamalarının sağlanması.
- 4) İşbaşı eğitiminin iki aşamadan oluşur.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

a) Gözlemci denetçi aşaması: Aday denetçi, en az 6 denetleme boyunca ramp denetimi gerçekleştirilirken, denetimin hazırlığı ve denetim sonrası işlemler, raporlama, takip dahil olmak üzere, kıdemli ramp denetçisine eşlik eder ve kıdemli ramp denetçisini gözlemler.

b) Gözetim altındaki denetçi aşaması: Aday denetçi, kıdemli ramp denetçisinin gözetimi ve rehberliği altında 6 denetleme gerçekleştirir.

5) İşbaşı eğitiminin süresi ve gerçekleştirilmesi;

a) İşbaşı eğitiminin süresi denetçi adayının durumuna bakılarak tespit edilir. Ancak işbaşı eğitimi, asgari 6 aylık bir süre boyunca; denetçi adayının en az 6 denetleme tecrübeli denetçiyi izlemesi ve en az 6 denetleme de gözlem altında denetim gerçekleştirmesinden oluşur.

b) İşbaşı eğitiminin, uygulamalı eğitimin tamamlanmasından sonra mümkün olan en kısa sürede başlaması ve denetçinin yetkilendirileceği tüm denetim unsurlarını kapsaması gerekir. Her bir kursiyer için, iş başı eğitimi yapılan denetlemelerin detaylarını da içeren bir şekilde kayıt altına alınır. Bu kayıtlar için LAHİKA-3'te yer alan işbaşı eğitim formu kullanılır. İşbaşı eğitimi birden fazla kıdemli ramp denetçisi tarafından verilebilir.

c) İşbaşı eğitime başlamadan önce, denetçi adayına iş başı eğitiminin genel amaçları ve denetçilerin çalışma yöntemleri hakkında genel bilgilendirme yapılır.

ç) işbaşı eğitimi kapsamında yapılan her denetim öncesinde, denetçi adayına sıradaki denetlemede öğrenilecek dersler ve amaçlar hakkında kısa bilgiler verilir.

d) Her bir denetim günü sonrasında, kursiyerin performansı ve öğrendiği bilgiler gözden geçirilir.

6) Çok sık karşılaşılmayan özel durumların da (operasyon kısıtlanması, seferin durdurulması vb.) kıdemli ramp denetçisi tarafından ayrıca anlatılması gerekir.

7) İşbaşı eğitimini aşağıdaki unsurları kapsar.

a) Denetim hazırlığı:

- 1) Denetim hazırlığı için veri tabanında yer alan veriler kullanılır,
- 2) Yolcu şikâyetleri, bakım kuruluşu raporları, hava trafik kontrol (ATC) raporları gibi diğer bilgi kaynakları değerlendirilir,
- 3) Operatöre ilişkin önceden edinilen bilgi ve/veya açık bulgular gözden geçirilir,
- 4) NOTAM'lar, seyrüsefer ve hava haritaları, MEL, hava aracına ilişkin AMM vb güncellenmiş referans materyaller edinilir ve gözden geçirilir,
- 5) Denetleme uzun/kısa vadeli planı ve öncelik listesi dikate alınarak denetlenecek işletici seçilir,
- 6) Denetim ekibi üyeleri arasında görev dağılımı yapılır,
- 7) Günlük/haftalık/aylık ramp denetimi çizelgesi ve işbaşı eğitim formu (OJT formu) hazır edilir.

b) İdari konular:

- 1) Ramp denetçisinin kimlik bilgileri, hakları ve yükümlülüklerini,
- 2) Mevcut olması halinde özel acil durum prosedürlerini,
- 3) Hava alanı giriş çıkış prosedürlerini,

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- 4) Havaalanı emniyet, hava aracı özel güvenlik prosedürlerini ve
- 5) Ramp denetçisi kitini (el feneri, fosforlu yelek, kulaklıklar, dijital fotoğraf makinesi, kontrol listeleri, tablet , yazıcı, rehber dokümanlar vb.) kapsar

c) Gerçek uçuş bilgilerini, park pozisyonunu, kalkış zamanını vb. öğrenmek üzere havalimanı ve hava seyrüsefer hizmetleri ile işbirliğini.

ç) Ramp denetimi:

- 1) Uçuştan sorumlu kaptan pilota/mesul kaptana, uçuş ekibine, kabin ekibine, yer ekibine denetim ekibinin tanıtılması,
- 2) Kursiyerin denetim yetkisi alanlarına göre denetim unsurlarının kontrolü,
- 3) Bulgular (saptama, kategorizasyon, raporlama, kanıtların kayıt altına alınması),
- 4) Düzeltici işlemler - sınıf 1 ve 2,
- 5) Düzeltici işlemler - sınıf 3,
 - a) Sınıf 3a) hava aracı uçuş operasyonlarına ilişkin operasyonel kısıtlamanın/kısıtlamaların uygulanması, kısıtlamanın uygulanması için diğer hizmetler/otoriteler ile işbirliği usul esasları,
 - b) Sınıf 3b) uçuş öncesinde tamamlanması gereken düzeltici işlem, ivedi düzeltici işlemin tamamlanması,
 - c) Sınıf 3c) herhangi bir hava aracının seferden çekilmesi, seferden çekme kararının hava aracının sorumlu kaptan pilota bildirilmesi, seferden çekilmiş hava aracının kalkışının önlenmesine yönelik prosedürler, işleticinin Devleti ve/veya işleticinin Devletinden farklı olması durumunda tescil Devleti ile iletişim kurulması,
- 6) Denetim Tutanağı:
 - a) Denetim Tutanağı raporunun doldurulması ve teslim edilmesi,
 - b) Denetim tutanağının uçuş ekibi ve/veya işletici temsilcisine teslim edildiğine dair imza istenmesi, imzadan imtina edilmesi durumunda uygulanacak usul aday denetçiye anlatılır.

d) İnsan faktörleri unsurları:

- 1) Kültürel yönler,
- 2) Anlaşmazlıkların ve/veya ihtilafların çözüme kavuşturulması,
- 3) Uçuş Ekibinde stres.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572) LAHİKA-1

BAŞLANGIÇ TEORİK EĞİTİM MÜFREDATI

RAMP DENETÇİLERİNE YÖNELİK TEORİK BİLGİ MÜFREDATI

BAŞLANGIÇ (TEORİK) EĞİTİMİ KURSU

- Modül (GEN): Genel görünüm (yasal)
- Modül (A): Kokpit denetimi unsurları
- Modül (B): Kabin emniyeti denetimi unsurları
- Modül (C): Hava aracı durumu denetimi unsurları
- Modül (D): Kargo denetimi unsurları

MODÜL (GEN)	
a. Hava aracının emniyet değerlendirmesine genel bakış	
i. Giriş <ul style="list-style-type: none">• Ramp Denetimi Programına Genel Bakış• EASA'nın görev ve sorumlulukları - Genel Bilgiler ii. AB Ramp Denetim programı - ICAO temel referanslar <ul style="list-style-type: none">• ICAO sözleşmesi• Annex 1 – Personel Lisanslandırma• Annex 6 – Hava Aracı Operasyonları• Annex 8 – Hava Aracının Uçuşa Elverişliliği - Ana özellikler• Tüm katılımcı Devletler tarafından uygulama• Denetim sonuçlarının yayılması• Altan üste yaklaşımı• Odaklanılmış ilgi• ICAO standartlarına uygunluk iii. AB Ramp Denetim Programının Prensipleri <ul style="list-style-type: none">• AB Üyesi Devlet Rolü• EASA ile yabancı hava araçlarının emniyet değerlendirmesi (SAFA) çalışma düzenlemelerine dahil olan devletler• Yaygın/ortak prosedürler ve yaygın/ortak raporlama formatı• Merkezi veritabanı - giriş• Yasal denetleme yükümlülüğü	Amaçlar: <ol style="list-style-type: none">1. Kursiyerlerin AB Ramp Denetimi Programının geri planını bilmeleri gerekmektedir2. Kursiyerlerin söz konusu Programın ana unsurlarını tanımlayabilmeleri gerekmektedir3. Kursiyerlerin, genel emniyet gözetimi bağlamında ramp denetimlerinin rolünü idrak etmeleri gerekmektedir

<p>iv. Avrupa Komisyonu</p> <ul style="list-style-type: none">• Görev ve sorumluluk• Yasama gücü <p>v. Avrupa Havacılık Emniyeti Ajansı</p> <ul style="list-style-type: none">• Görev ve sorumluluklar• İcra görevleri• Denetim raporlarının toplanması• Merkezi veritabanının idame ettirilmesi• İlgili bilgilerin analiz edilmesi• Avrupa Komisyonu'na ve üye devletlere raporlama	
<ul style="list-style-type: none">• Avrupa Komisyonu'na ve üye devletlere takip faaliyetleri hakkında tavsiyelerde bulunulması• Eğitim programlarının geliştirilmesi ve eğitim kurslarının ve atölye çalışmalarının organize edilmesine ve uygulanmasına destek verilmesi <p>vi. AB Üyesi Olan ve Olmayan Devletler</p> <ul style="list-style-type: none">• Görev ve sorumluluklar• AB Üyesi Devletler• Çalışma Düzenlemesini imza etmiş bulunan AB Üyesi Olmayan Devletler <p>vii. EUROCONTROL</p> <ul style="list-style-type: none">• Görev ve sorumluluklar <p>viii. Hava Emniyeti Komitesi - (ASC)</p> <ul style="list-style-type: none">• Görev ve sorumluluklar• AB Üyesi Devletlerin temsil edilmesi• Yasamayla ilgili tavsiyelerde bulunma görevi <p>ix. Avrupa SAFA Yürütme Uzman Kurulu – (ESSG)</p> <ul style="list-style-type: none">• Görev ve sorumluluklar• AB Üyesi Devletlerin ve AB Üyesi Olmayan Devletlerin temsil edilmesi• Üye Devletler teknik tavsiyelerde bulunma görevi	

b. AB ramp denetimi programının yasal çerçevesi

i. 2111/2005 sayılı Regülasyon (AT)

Kapsam ve ilgi

ii. 474/2006 sayılı Regülasyon (AT) ve müteakip tadilleri

Kapsam ve ilgi

- 216/2008 sayılı Regülasyon (AT) - Genel bakış
- Madde 10 - gözetim ve yürütme

Amaçlar:

1. Kursiyerlerin söz konusu Programın yasal belgelerini tam olarak idrak etmeleri gerekmektedir
2. Kursiyerlerin paydaşları ve paydaşların sorumluluklarını tanımlayabilmeleri gerekmektedir
3. Kursiyerlerin, Ramp Denetimi Programı ile AB Yasaklanmış hava taşıyıcıları Listesi arasındaki ilişkiyi tanımlayabilmeleri gerekmektedir

c. ICAO çerçevesi

i. Uluslararası Gereklilikler

- Şikago Sözleşmesi - genel tanıtım
- ICAO genel tanıtımı
- Sözleşme - kilit öneme sahip ramp denetimi ile ilgili Maddeler
- Madde 11 – Hava düzenlemelerinin uygulanabilirliği
- Madde 12 – Hava (seyrüsefer) kuralları
- Madde 16 – Hava araçlarının aranması
- Madde 29 – Hava araçlarında taşınan belgeler
- Madde 30 – Hava aracı telsiz teçhizatı
- Madde 31 – Uçuşa elverişlilik sertifikası
- Madde 32 – Personel lisansları
- Madde 33 – Sertifikaların ve lisansların tanınması
- Madde 37 – Uluslararası standartların ve tavsiye edilen uygulamaların kabulü
- Madde 38 – Uluslararası standartlardan ve usullerden sapmalar

Amaçlar:

1. Kursiyerlerin, uluslararası sivil havacılık bağlamında ICAO'nun görev ve sorumluluklarını ana hatlarıyla belirtebilmeleri gerekmektedir.
2. Kursiyerlerin imzalayan Devletlerin yükümlülüklerini idrak etmeleri gerekmektedir.
3. Kursiyerlerin, ICAO standartları ile ramp denetimi arasındaki doğrudan ilişkiyi idrak edebilmeleri gerekmektedir.

<ul style="list-style-type: none">• Madde 83 <i>mükerrer</i> – Belirli işlevlerin ve görevlerin devriii. Ramp denetimi (RI) ve ICAO — Annex 7 (Hava Aracı Uyruğu ve Tescil İşaretleri) – Genel Tanıtım<ul style="list-style-type: none">• Tescil Sertifikası• Tescil Sertifikası Örneği• Tanıtıcı plakaiii. RI ve ICAO — Annex 8 (Hava Araçlarının Uçuşa Elverişliliği) – Genel Tanıtım<ul style="list-style-type: none">• Uçuşa Elverişlilik Sertifikasının Geçerliliği• Uçuşa Elverişlilik Sertifikasına ilişkin standart şekil• Acil durum çıkışları, işaretlemeleri ve ışıkları• Emniyet ve hayatta kalma teçhizatıiv. RI ve ICAO — Annex 1 (Personel Lisanslandırma) – Genel Tanıtım<ul style="list-style-type: none">• Lisanslara ilişkin genel kurallarv. RI ve ICAO — Annex 6 (Hava Araçlarının İşletimi)<ul style="list-style-type: none">— Genel Tanıtım• Kısım I, Uluslararası ticari hava taşımacılığı uçakları• Kısım II, Uluslararası genel havacılık uçakları• Kısım III, Uluslararası operasyonlar helikoptervi. RI ve ICAO — Annex 16 (Çevresel Koruma)<ul style="list-style-type: none">– Genel Tanıtım• Gürültü Sertifikası (SAFA programına uygulanabilirlik)	
<p>RI ve ICAO — Annex 18 (Tehlikeli Maddelerin Havayoluyla Emniyetli Taşınması)</p> <ul style="list-style-type: none">• Genel Bakış• Tehlikeli maddeler - Tehlikeli maddelerin havayoluyla emniyetli taşınmasına yönelik Teknik Talimatlar (Doc.9284) <p>RI ve ICAO Doc 7030 (Bölgesel Tamamlayıcı prosedürler)</p> <ul style="list-style-type: none">• Genel Bakış• Uygulanabilirlik	

d. Emniyet değerlendirmesi teknik yönler hakkında genel bilgiler

i. Denetim hazırlığı

ii. Denetime konu unsurlar:

- Üçüncü ülkelerin işleticileri tarafından kullanılan veya başka bir Üye Devletin düzenleyici gözetimi altındaki işleticiler tarafından kullanılan hava araçları
- Teknik hususlar
- Daha önceki kontrollerden geri bildirim/deneyim
- ‘İstihbarat’ (merkezi veritabanı, ATC, yolcu şikâyetleri vb.)
- Önceliklendirme

iii. Denetlenecek unsurlar:

- Prensip olarak tüm RI kontrol listesi unsurları, ancak:
- Sınırlı denetime ilişkin diğer hususlar:
- Mevcut zaman (durma süresi, slot, gayrimakul gecikme olmaması)
- Denetçi imtiyazları
- Dikkat edilecek alanlar (daha önceki kontrollere ve/veya merkezi veritabanına dayalı olarak)
- Bağlam (yeni/eski hava aracı, yeni havayolu, yeni hava aracı tipi)
- İstihbarat bilgileri

iv. Denetimin planlanması:

- Mevcut zamanın verimli kullanımı
- Varışta veya kalkışta gerçekleştirilen denetimlere ilişkin hususlar
- Haftanın herhangi bir günü, günün herhangi bir saati

v. Kısa transit süreleri:

- Yolcu kabulü sırasında uçağın etrafında dolaşarak yapılan kontrol
- Bölünmüş denetimler

vi. RI denetçisi için araç takımı:

- Denetçinin dokümantasyonu (RI prosedürleri, düzenlemeler, güncel referans materyal vb.)
- Denetçinin aletleri (yelek, müstakil portatif ışık/lamba, fotoğraf makinesi, telefon, koruyucu kişisel ekipman vb.)
- Denetçinin kimlik bilgileri (yetki Kimlik Belgesi, havalimanı kimlik kartı)
- Mevcut havayolu dokümantasyonu

Vii. Takım çalışması:

- Tercihen tüm uzmanlık alanlarını kapsayan iki denetçi
- Görev dağılımı hakkında brifing

viii. Ramp denetimi kontrol listesi:

- Ramp denetimi kapsamındaki yönler
- Ramp denetimi kontrol listesi (format/yapı ve içeriğe genel bakış)

ix. Denetime başlanması:

- Ekibe tanıtım (uçuş ekibi/teknik personel/havayolu temsilcisi/tercüman)
- Mevcut denetim süresinin tespit edilmesi
- Her işleticinin denetime tabi olduğunu açıklayın (ramp denetimi prensibi)

x. Davranış kuralları:

- İnsan faktörü ilkesi (denetim = izinsiz giriş)
- Ekip ile işbirliği
- Zaman verimliliği
- Kanıtların toplanması

xi. Bulguların kategorize edilmesi:

- Bulgunun tanımı: Standartlardan sapma
- Emniyete büyük ölçüde etki eden Kategori 3 bulgu
- Emniyete belirgin ölçüde etki eden Kategori 2 bulgu
- Emniyete düşük ölçüde etki eden Kategori 1 bulgu

xii. Takip faaliyetleri:

- Bulgu ve faaliyet arasındaki ilişki
- Sınıf 1 faaliyet
- Sınıf 2 faaliyet
- Sınıf 3 faaliyetler

xiii. Denetimin sonlandırılması:

- Denetim sonuçlarının sorgulanması
- Denetim tutanağının uçuştan sorumlu kaptan pilota/mesul kaptana/havayolu temsilcisine/alt yüklenicilere teslim edilmesi

e. Ramp denetimi merkezi veritabanı — Pratik eğitim

- Veritabanının amacı
- Denetçilerin aracı olarak veritabanı
- RI veritabanı - girdi
- RI veritabanı - çıktı
- RI veritabanı - arama
- Odaklanılmış denetim modülü

Amaçlar:

1. Kursiyerlerin RI merkezi veritabanına veri girmek ve RI merkezi veritabanından veri almak üzere ilgili bilgiye sahip olmaları gerekmektedir.

<ul style="list-style-type: none">• Takip faaliyetleri : işletici kayıtlarının tutulması• Veritabanı analitik araçlar ve raporlar	<p>2. Kursiyerlerin analiz sürecini ve söz konusu sürecin çıktılarını bilmeleri gerekmektedir.</p> <p>3. Kursiyerlerin, denetim raporlarının doğruluğuna/tutarlılığına ilişkin analiz güvenilebilirliğini idrak etmeleri gerekmektedir.</p>
2. MODÜL (A)	
a. Ramp denetimi unsurları (A)	
<p>A1 genel durum (kokpit)</p> <ul style="list-style-type: none">• Devre kesiciler (C/B) (uygun olmayan bir şekilde çekilmiş/atık)• Dahili teçhizatın emniyetli istiflenmesi (bagaj dahil)• Ekip koltukları (elle ayarlanan veya elektrikli)• Güvenlik/takviyeli kokpit kapısı• Kokpitin genel durumu <p>A2 Acil Durum Çıkışı (kokpit)</p> <ul style="list-style-type: none">• Erişim (kolay/engel yok)• Kaçış halatları (emniyet altına alınmış)• Acil durum çıkışları (kokpit) <p>A3 Teçhizat</p> <ul style="list-style-type: none">• Hava aracı sistemlerinin farklı dizayn felsefelerine ilişkin bilinç (BITE, mesaj görüntülemeleri/durum)	<p>Amaçlar:</p> <p>Kursiyerlerin her bir unsuru denetlemelerine imkân verecek ilgili bilgiye sahip olmaları gerekmektedir.</p>
<ul style="list-style-type: none">• Uygun çalışma (sistem testi) <p>GPWS — TAWS</p> <ul style="list-style-type: none">• Genel (temel prensipler)• İleri görüşlü arazi/engel ikaz fonksiyonu (7 kanallı SRPBZ, ICAO uyumlu)• Teçhizatın mevcudiyeti• GPWS veritabanının geçerliliği• Sistem testi - geçti	

- BDT imali Hava Aracı sistemleri (SSOS, SPPZ ve SRPBZ)

ACAS/TCAS II

- Genel (uygulanabilirlik ve prensipler)
- Mode S transponder ve ACAS II (genel)
- Sistem testi

8.33 kHz telsiz kanal aralığı

- 8.33 kHz kanalının seçilmesi
- 6 veya 5 hanenin mevcudiyeti (132.055 veya 32.055)
- Uçuş planının 10. bölümünde Y harfi

RNAV – BRNAV — PRNAV

- Genel (uygulanabilirlik ve prensipler)
- Özel yetkilendirme
- Gerekli teçhizat
- Uçuş planlama ve uçuşun tamamlanması

RVSM

- Genel (uygulanabilirlik ve prensipler)
- Özel yetkilendirme
- Gerekli teçhizat
- Uçuş planlama ve uçuşun tamamlanması

MNPS

- Genel (uygulanabilirlik ve prensipler)
- Özel yetkilendirme
- Gerekli teçhizat
- Uçuş planlama ve uçuşun tamamlanması

A4 El Kitapları

- İşletme el kitabı (yapı)
- Hava Aracı uçuş el kitabı (yapı)
- Yetkili Otorite onayı
- Güncelleme durumu
- Eski Sovyet imali hava aracı Rukowodstwo veya RLE
- Elektronik uçuş çantası (EFB sınıf 1, 2 ve 3)
- Uçuş hazırlığına ilişkin içerik

A5 Kontrol Listeleri

- Bulunurluk: erişilebilir ve güncel durum
- İşletici prosedürlerine (normal, anormal ve acil durum) uygunluk
- Kullanılan kontrol listesinin uygunluğu (hava aracı kontrol listeleri)

<ul style="list-style-type: none">• Hava Aracı sistemi entegre kontrol listeleri• Eski Sovyet imali hava aracı konuları (pilotun kontrol listesi ve uçuş mühendisinin kontrol listesi) <p>A6 Telsiz seyrüsefer/alet haritaları</p> <ul style="list-style-type: none">• Gerekli haritalar (kalkış, yol, varış noktası ve yedek):	
<ul style="list-style-type: none">• Erişilebilir ve güncel durum• FMS veritabanının geçerliliği• Elektronik haritalar ve şemalar• AIRAC Döngüsü <p>A7 Asgari teçhizat listesi (MEL)</p> <ul style="list-style-type: none">• Bulunurluk: onay ve güncel durum• İçerik: MEL takılı teçhizatı yansıtmakta• Eski Sovyet imali hava aracı: 'Rukowodstwo' içeriği• MEL/Ana MEL ilişkisi• CDL (konfigürasyon sapma listesi) <p>A8 Tescil Sertifikası</p> <ul style="list-style-type: none">• Bulunurluk ve doğruluk/tutarlılık• Asıl belgelerin ve tasdikli suretlerin kabul edilebilirliği• Sertifika üzerinde zorunlu bilgilerin mevcudiyeti:• Tanıtıcı plaka (tip - konum) <p>A9 Gürültü sertifikası</p> <ul style="list-style-type: none">• Bulunurluk (mevcut ise)• Çoklu gürültü sertifikasyonu• Onay durumu <p>A10 AOC (Hava İşletme Ruhsatı) veya muadili</p> <ul style="list-style-type: none">• Bulunurluk (asıl veya suret) ve doğruluk/tutarlılık• Gerekliliklere/formata uygun içerik• Operasyonel spesifikasyonların içeriği <p>A11 Telsiz (istasyon) ruhsatı</p> <ul style="list-style-type: none">• Bulunurluk ve doğruluk/tutarlılık• Asıl belgelerin ve tasdikli suretlerin kabul edilebilirliği <p>A12 Uçuşa Elverişlilik Sertifikası (C A)</p> <ul style="list-style-type: none">• Uçuşa Elverişlilik Sertifikasının formatı• Asıl belgelerin ve tasdikli suretlerin kabul edilebilirliği• Mevcudiyet, doğruluk/tutarlılık ve geçerlilik <p>A13 Uçuş hazırlığı</p> <ul style="list-style-type: none">• Operasyonel uçuş planının mevcudiyeti ve doğruluğu/tutarlılığı	

<ul style="list-style-type: none">• Performans hesaplamaları• Uygun yakıt hesaplaması ve takibi• ETOPS operasyonları için özel hususlar• Meteorolojik bilgilerin bulunurluğu ve güncelliği• NOTAM'ların bulunurluğu ve güncelliği <p>A14 Ağırlık ve denge hesaplaması</p> <ul style="list-style-type: none">• Bulunurluk ve doğruluk/tutarlılık• Ekip tarafından doğrulanmak üzere veri mevcut <p>A15 Portatif yangın söndürücüler</p> <ul style="list-style-type: none">• Geçerlilik, erişim ve konumlar• Takma• Tipler <p>A16 Can yelekleri/yüzdürme donanımı</p> <ul style="list-style-type: none">• Geçerlilik, erişim ve konumlar• Uygulanabilirlik <p>A17 Emniyet Bağları</p>	
<ul style="list-style-type: none">• Mevcudiyet (ve kullanım)• Tüm uçuş ekip üyeleri için bulunurluk• Farklı ekip pozisyonlarına ilişkin gereklilikler• Durumlar (aşınma) <p>A18 Oksijen teçhizatı</p> <ul style="list-style-type: none">• Mevcudiyet, erişim ve durum• Oksijen tüpü basıncı• İşletme el kitabına göre gerekli asgari (düşük basınç halinde)• Kombine oksijen ve haberleşme sisteminin operasyonel fonksiyon kontrolü (ekip) <p>A19 Müstakil portatif ışık/lamba</p> <ul style="list-style-type: none">• Müstakil portatif ışık/lamba sayısı (gündüz/gece)• Durum, çalışırılık ve erişim <p>A20 Uçuş ekibi lisansları</p> <ul style="list-style-type: none">• Ekip lisanslarının geçerliliği ve uygun yetkiler• Yabancı lisansların temdidi• Sağlık sertifikasının geçerliliği• Özel tıbbi durumlar (yedek gözlük vb.)• Yaş sınırlamaları• Asgari ekip gereklilikleri	

<p>A21 Seyir Kayıt Defteri</p> <ul style="list-style-type: none">• Seyir kayıt defterinin içeriği (tavsiye/roma rakamları)• Seyir kayıt defterleri örnekleri <p>A22 Bakımdan Çıkış</p> <ul style="list-style-type: none">• Uçuştan sorumlu kaptan pilotun (PIC)/mesul kaptanın görevleri ve geçerli gereklilikler <p>A23 Kusurların bildirilmesi ve giderilmesi (teknik kayıt defteri dahil)</p> <ul style="list-style-type: none">• Kusurların bildirilmesi• MEL ile çapraz kontrol• Kusurların/bildirimini geçmiş (ertelenmiş unsurlar listesi dahil) <p>A24 Uçuş öncesi kontrolü</p> <ul style="list-style-type: none">• Uçuştan sorumlu kaptan pilotun (PIC) görevleri ve geçerli gereklilikler	
MODÜL (B)	
a. Ramp denetimi unsurları (b)	
<p>B1 Genel dahili durum</p> <ul style="list-style-type: none">• Genel durum• Emniyet ve hayatta kalma teçhizatı• Dizayn ve konstrüksiyon	<p>Amaçlar:</p> <p>Kursiyerlerin her bir unsuru denetlemelerine imkân verecek ilgili bilgiye sahip olmaları gerekmektedir.</p>
<p>B2 Kabin Ekibi Görev Yerleri ve Ekip Dinlenme Alanı</p> <ul style="list-style-type: none">• Kabin ekibi koltukları (sayı, malzeme/ateşe dayanıklı ve durum, dik pozisyon/emniyet tehlikesi)• Teçhizat <p>B3 İlk yardım kiti/acil durum sağlık kiti</p> <ul style="list-style-type: none">• İçeriğe ilişkin tavsiyeler (geçerlilik)• Kitlerin konumu• Yeterlilik• Kolaylıkla erişilebilir• Tanıtıcı işaretler/işaretleme/mühürler (seal'ler) <p>B4 Portatif yangın söndürücüler</p> <ul style="list-style-type: none">• Geçerlilik, erişim ve konumlar	

- Takma

- Tipler

B5 Can yelekleri/yüzdürme donanımı

- Geçerlilik, erişim ve konumlar
- Uygulanabilirlik
- Hava aracı içerisindeki farklı modellerdeki can yelekleri ve/veya yüzdürme donanımı
- Yolculara yönelik talimatlar (yazılı ve gösterim)

B6 Emniyet kemeri ve koltuk durumu

- Koltuklar ve emniyet kemerleri (malzeme/durum/takılma)
- Portatif ışık/lamba (kabin ekibi)
- Yolculara yönelik talimatlar (yazılı ve gösterim)
- Yardım sistemlerinin açılması

B7 Acil çıkış, aydınlatma ve işaretleme, müstakil portatif ışık/lamba

- Tahliye işaretleri
- Aydınlatma ve işaretleme (yolcu kompartımanı)
- Müstakil Portatif ışık/lamba

B8 Tahliye botları/can kurtarma botları/ELT'ler

- Tahliye botları/can kurtarma botları (konumları, tipleri)
- Çalışırılık - basınç göstergesi / yeşil bant
- Yolculara yönelik talimatlar (yazılı ve gösterim)
- Acil durum yer belirtme vericisi (ELT) (genel/typler/konum)

B9 Oksijen ikmali (kabin ekibi ve yolcular)

- Oksijen ikmali : tüpler ve jeneratörler
- Çalışırılık - basınç göstergesi / yeşil bant
- Modeller/Hava Aracı tipleri
- Oksijen maskeleri çıkış yerleri/maskelerin depolanması

B10 Emniyet talimatları

- Bulunurluk ve doğruluk/tutarlılık

B11 Kabin ekibi üyeleri

- Uygun sayıda kabin ekibi (Hava Aracı tipi)
- Yolcular uçuşta iken yakıt ikmali (ekip pozisyonları)

B12 Acil durum çıkışlarına erişim

- Çıkışların sayısı ve konumu
- Farklı modeller ve boyutlar (Hava Aracı tipi)
- Engeller

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

<ul style="list-style-type: none">• Yolculara yönelik talimatlar (yazılı ve gösterim)	
<p>B13 Yolcu bagajlarının istiflenmesi (kabin bagajları)</p> <ul style="list-style-type: none">• Uygun depolama (boyut, ağırlık ve sayı)• Emniyet riskleri <p>B14 Koltuk kapasitesi</p> <ul style="list-style-type: none">• Koltuk sayısı (Hava Aracı tipi)• Azami yolcu sayısı (Hava Aracı tipi)	
<p>MODÜL (C)</p> <p>RAMP DENETİMİ UNSURLARI (C)</p>	
<p>C1 Genel Harici Durum</p> <ul style="list-style-type: none">• Korozyon (farklı korozyon türleri)• Temizlik ve kontaminasyon (gövde ve kanatlar)• Pencere ve kokpit camı (delaminasyon)• Dış ışıklar (iniş ışıkları, NAV-ışıkları, çakarlar, beacon vb.)• İşaretlemeler• Buzlanmayı giderme gereklilikleri <p>C2 Kapılar ve kapaklar</p> <ul style="list-style-type: none">• Kapı tipleri (normal - acil durum - kargo kapıları)• Kapıların işaretlemeleri ve plakartları• Kapıların kullanım talimatları• Durum ve olası hasarlar <p>C3 Uçuş kumandaları</p> <ul style="list-style-type: none">• Durum ve olası hasarlar, korozyon ve gevşek parçalar• Rotor kafası durumu• Sızıntı	<p>Amaçlar:</p> <p>Kursiyerlerin her bir unsuru denetlemelerine imkân verecek ilgili bilgiye sahip olmaları gerekmektedir.</p>

<p>C4 Tekerlekler, lastikler ve frenler</p> <ul style="list-style-type: none">• Lastik basıncı (kokpit göstergeleri/tekerleğe entegre ölçme aleti)• Fren durumu• Durum ve olası hasarlar, sızıntı ve gevşek parçalar <p>C5 İniş Takımları</p> <ul style="list-style-type: none">• Durum ve olası hasarlar, korozyon ve gevşek parçalar• Dikme (ve tilt silindiri) basıncı <p>C6 Tekerlek yuvası</p> <ul style="list-style-type: none">• Durum ve olası hasarlar, korozyon, sızıntılar ve gevşek parçalar	
<p>C7 Güç sistemi ve pylon</p> <ul style="list-style-type: none">• Motor kapakları, kapak kapıları ve üfleme kapıları• Durum ve olası hasarlar, korozyon, sızıntılar ve gevşek parçalar• Pylon, pylon kapıları, üfleme panelleri ve eksik perçinler• Durum ve olası hasarlar, korozyon, sızıntılar ve gevşek parçalar• Reverser'lerin durumu <p>C8 Fan/pervane kanatları, pervaneler, rotorlar</p> <ul style="list-style-type: none">• Fan/pervane kanadı/pervane/rotor tipleri• Yabancı madde hasarı (FOD), (göçükler, çentikler, pervane kanadı eğilmesi)• Buzlanmayı giderme (kılıflar ve ısıtma elemanları) <p>C9 Bariz onarımlar</p> <ul style="list-style-type: none">• Bariz onarımlar/bakımdan çıkış, teknik kayıt defteri <p>C1.0 Bariz hazırlıksız hasar</p> <ul style="list-style-type: none">• Hasarlar/eksik bakımdan çıkış, teknik kayıt defteri• Hasarın değerlendirilmesi	

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

C11 Sızıntı

- Bariz sızıntı, teknik kayıt defteri
- Sızıntı türleri ve sızıntıların değerlendirilmesi
- Tuvalet sızıntıları/mavi buz vb.

MODÜL (D)

Ramp denetimi unsurları (D)

D1 Kargo kompartımanının genel durumu

- Strüktürler, duvar panelleri, duvar sızdırmazlığı
- Yangın algılama ve söndürme sistemleri
- Üfleme panelleri
- 9G-ağ
- Konteynırlar
- Yükleme talimatları/kapı talimatları
- Hasar

D2 Tehlikeli maddeler

- Uçuştan sorumlu kaptan pilota/mesul kaptana bildirim
- Ayırma ve erişilebilirlik
- Ambalajlama ve etiketleme
- Sınırlamalar/kısıtlamalar (kargo uçağı) mallar

D3 Kargo istiflemesi

- Yükleme talimatları (plakartlar, duvar işaretlemeleri)
- Uçuş kiti (emniyet altına alınmış)
- Paletler, ağlar, kayışlar, konteynırlar (emniyet altına alınmış)

Amaçlar:

Kursiyerlerin her bir unsuru denetlemelerine imkân verecek ilgili bilgiye sahip olmaları gerekmektedir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- Yükleme sınırlamaları (ağırlık, boyut ve yükseklik)

E1 Genel

- Hava aracının veya içindekilerin emniyeti ile doğrudan ilişkiye sahip olabilecek tüm genel unsurlar

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572) LAHIKA-2
UYGULAMA EĞİTİMİ MÜFREDATI

RAMP DENETÇİLERİNE YÖNELİK UYGULAMALI EĞİTİM MÜFREDATI -
BAŞLANGIÇ (UYGULAMALI) EĞİTİMİ KURSU

- Modül (A):** Kokpit denetimi unsurları
Modül (B): Kabin emniyeti denetimi unsurları
Modül (C): Hava aracı durumu denetimi unsurları
Modül (D): Kargo denetimi unsurları

MODÜL A (Kokpit denetimi unsurları)	
<p>A1 (Kokpitin) Genel durumu</p> <ul style="list-style-type: none">• Güvenlik/takviyeli kapı (nasıl fark edilir)• Takviyeli kokpit kapısı tesisatları/kilitleme fonksiyonları (gerçek örnek ile)• C/B'ler/devre kesiciler (çekili/atık olanları ayırt edin)• Ekip koltukları/çalışırılık (koltukların fonksiyonları / elle ayarlanan - elektrikli)• Uçuş çantalarının ve ekip bagajlarının depolanmasına ilişkin örnekler (olası emniyet tehlikeleri)• Kokpitin temizliğini kontrol edin <p>A2 Acil durum çıkışı (kokpit)</p> <ul style="list-style-type: none">• Kolay erişimi ayırt edin (engel olmamalıdır)• Kaçış halatları (emniyet altına alınıp alınmadığını kontrol edin) <p>A3 Teçhizat</p> <p>GPWS-TAWS:</p> <ul style="list-style-type: none">• GPWS, kokpitteki aletlerin yerini saptayın• Sesli ikaz testi gösterimi: Sesler/görüntüleme paternleri• BDT imalı Hava Aracı sistemlerini ayırt edin (mümkün ise): SSOS — SPPZ — SRPBZ	<p>Amaçlar:</p> <p>Kursiyerlerin, sonraki işbaşı eğitimi sırasında kendi teknik bilgilerini ve ramp denetimi tekniklerini tatminkâr bir şekilde kullanabilmeleri gerekmektedir.</p>

<p>ACAS/TCAS II</p> <ul style="list-style-type: none">• Kokpitteki aletlerin yerini saptayın• Mode S transponder ve ACAS II (yerini saptayın ve modeli kontrol edin)• Sistem ikaz testi/göstergeler <p>8.33 kHz telsiz kanal aralığı</p> <ul style="list-style-type: none">• Uçuş planında belirtilmesi (örnekler)• Denetim sırasında gerçek kanal aralığının nasıl kontrol edilmesi gerektiği (gerçek telsizler veya onaylanmış eğitim araçları/cihazları ile gerçekleştirilir) <p>A4 El Kitapları (sadece uçuş el kitapları)</p> <ul style="list-style-type: none">• İşletme el kitabı: (içerik/sevk ve idare egzersizi)• Hava Aracı uçuş el kitabı (örnekler)• Elektronik el kitapları (dizüstü bilgisayarlar)/entegre sistemler <p>A5 Kontrol Listeleri</p> <ul style="list-style-type: none">• Geçerliliği kontrol edin, normal - anormal - acil durum kontrol listeleri ve "hızlı başvuru el kitabı"• "Mevcut"/erişilebilir anlamı (vaka çalışması / örnekler)• Hava Aracı sistemlerine entegre kontrol listeleri (sistemin gösterimi)• Eski Sovyet imali Hava Aracı kontrol listeleri (ayırt edin / örnekler)	
<p>A6 Telsiz seyrüsefer/alet haritaları</p> <ul style="list-style-type: none">• Haritaların kapsamını kontrol edin• Yol boyu ve aletli yaklaşma haritaları (örneklere bakın)• Kokpitteki konumlar• Elektronik haritalar ve şemalar (örnekler)• Haritaların ve klasörlerin güncelleme işaretlemelerini kontrol edin.• FMS seyrüsefer veritabanı (geçerlilik için "INIT" sayfasını kontrol edin) <p>A7 Asgari teçhizat listesi (MEL)</p> <ul style="list-style-type: none">• Ertelenmiş kusurların MEL talimatları doğrultusunda olduğunu kontrol edin• Güncel MMEL'e göre MEL'i inceleyin• Onay (kontrol edin)• 'Rukowodstwo' (örnekler)	

A8 Tescil Sertifikası (CoR)

- Tescil Sertifikasının içeriği ve doğruluğu/tutarlılığı (muhtelif örnekler/kontrol edin)
- Aslına uygun tasdikli suret gereklilikleri (suret örnekleri)
- Hava Aracındaki ortak/yaygın konum
- Tanıtıcı plaka/Hava Aracındaki muhtelif konumları gösterin

A9 Gürültü sertifikası

- Gürültü sertifikasının formatı
- Gürültü sertifikasının içeriği/onay (kontrol edin)

A10 Hava İşletme Ruhsatı (AOC) veya muadili

- Hava işletme ruhsatının formatı
- Hava İşletme Ruhsatının (AOC) içeriği ve doğruluğu/tutarlılığı (gereklilik ile uygunluğu kontrol edin)
- Konumu gösterin (Hava Aracı belgeleri veya kapı)

A11 Telsiz (istasyon) ruhsatı

- Telsiz istasyon ruhsatının formatı (örnekler)
- Konumu gösterin (hava aracı belgeleri veya kapı)

A12 Uçuşa Elverişlilik Sertifikası (C A)

- Sertifikayı ve içeriği kontrol edin (standart şekli ayırt edin)
- Doğruluk/Tutarlılık ve geçerlilik (kontrol edin)
- Konumu gösterin (Hava Aracı belgeleri veya kapı)

A13 Uçuş hazırlığı

- Operasyonel uçuş planını kontrol edin, uygun doldurma ve ilgili belgeler
- Uygun yakıt hesaplaması ve takibi (muhtelif örneklerin gösterimi)
- NOTAM'lar/geçerliliği kontrol edin (örnekler)
- Hava durumu bilgileri/mevcut ve erişilebilir (güncellenmiş raporları/örnekleri gösterin)

A14 Ağırlık ve denge hesaplaması

- Farklı tipte ağırlık ve denge formları örneklerini kontrol edin/Hava Aracı Tipleri (elle ve bilgisayarlı)

A15 Portatif yangın söndürücüler

- Konumlar/erişim (kokpit ziyareti)
- Durum ve basınç ölçer

<ul style="list-style-type: none">• Farklı tarih işaretlemeleri ile ilişki kurun (denetim tarihi veya son kullanma tarihi)• Bağlantılar (örnekleri inceleyin)	
<ul style="list-style-type: none">• Tipler (örnekleri inceleyin) <p>A16 Can yelekleri/yüzdürme donanımı</p> <ul style="list-style-type: none">• Konumlar• Tarih işaretlemeleri ile ilişki kurun• Kokpitteki ilave tahliye botu konumu (tesisat, basınç ölçer) <p>A17 Emniyet Bağları</p> <ul style="list-style-type: none">• Yıpranmış (örnekler)• Kilitler (yaygın problemler) <p>A18 Oksijen teçhizatı</p> <ul style="list-style-type: none">• Maskelerin depolanması (Çabuk Takılabilen/Balon)• Basınç ölçer (yeşil bandı kontrol edin)• Telsiz boom'u - maske kontrolü <p>A19 Müstakil Portatif Işık/Lamba</p> <ul style="list-style-type: none">• Konumlar• Çalışırlık kontrolü <p>A20 Uçuş ekibi lisansları</p> <ul style="list-style-type: none">• Personelin lisansları:<ul style="list-style-type: none">— sertifikaların ve lisansların onaylanması— onaylanmış sertifikaların ve lisansların geçerliliği— dil yeterliliği— sağlık sertifikası (yedek gözlük vb.)— lisansların geçerliliği• Uçak uçuş ekibi:<ul style="list-style-type: none">— uçuş ekibinin oluşumu— yaş sınırlamaları <p>A21 Seyir kayıt defteri</p> <ul style="list-style-type: none">• Seyir kayıt defterinin içeriği (işaretlemeleri ve gereklilik ile uygunluk halini kontrol edin)• Kayıt defterinin imzalanmasına ilişkin sorumluluk (örnek) <p>A22 Bakımdan çıkış</p> <ul style="list-style-type: none">• Uçak bakımı (bakım kaydı)• Bakımdan çıkış, genel (onay işareti veya imzası)• İlgili hizmete verme (örnekler)	

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

A23 Kusurların bildirilmesi ve giderilmesi (Teknik Kayıt Defteri dahil)

- Açık kusurlar
- Kusurların geçmişi (ertelenmiş unsurlar listesi dahil)

A24 Uçuş öncesi kontrolü

- Uçuş öncesi denetim formu ve kayıt defteri (mevcudiyet ve imzayla onaylanmış olma)

MODÜL B (Kabin Emniyeti)

B1 Genel dahili durum (kabin)

- Emniyet ve hayatta kalma teçhizatı (konumlar için kabin ziyareti)
- Dizayn ve konstrüksiyon (farklı tipteki kabinlerin tanınması)
- Gevşek halı ve hasarlı zemin panelini ayırt edin
- Sistem dizayn özellikleri:
— doğru malzemeleri ayırt edin (*Kabin ziyareti*)

Amaçlar:

Kursiyerlerin, sonraki işbaşı eğitimi sırasında kendi teknik bilgilerini ve ramp denetimi tekniklerini tatminkâr bir şekilde kullanabilmeleri gerekmektedir.

— tuvalet duman algılama sistemi/*Konumlar için kabin ziyareti*

— Havluların, kâğıtların veya atıkların bertarafına yönelik her bir kap için gömülü yangın söndürme sistemi (yangın söndürücülerin nasıl kontrol edilmesi gerektiği)/*Konumlar için kabin ziyareti*

- Normal ve anormal görevlerin kabin ekibi tarafından engel olmadan gerçekleştirilebildiğini kontrol edin (*Görevlerin sergilenmesi için kabinde rehberli tur*)

B2 Kabin ekibi görev yerleri ve ekip dinlenme alanı

- Kabin ekibi koltukları (sayı, malzeme ve durum için kabin ziyareti)

- Kabin ekibi koltuklarının dik pozisyonu (vaka çalışması / emniyet tehlikesini ayırt edin)
 - Emniyet kemeri aşınması ve hızlı kilitler ile ilgili problemlerin tanınması
 - Koltukların zemine veya duvara bağlanmasının tanınması
 - Acil durum teçhizatına kolay erişim (konumlar ve durum için kabin ziyareti)
- B3 İlk yardım kiti/acil durum sağlık kiti**
- Konumlar için kabin ziyareti (kolaylıkla erişilebilirlik)
 - Yeterlilik (nasıl tespit edilmesi gerektiği)
 - İçeriklerin ilgili kontrol listesine uygun olduğunun teyit edilmesi
 - Tanıtıcı işaretler/işaretleme/mühürler (seal'ler) (örnekler)
- B4 Portatif yangın söndürücüler**
- Konumlar için kabin ziyareti (kolaylıkla erişilebilirlik)
 - Çalışırılığı kontrol edin
- B5 Can yelekleri/yüzdürme donanımı**
- Farklı modellerdeki can yelekleri ve/veya yüzdürme donanımı
 - Yolculara yönelik talimatlar
 - Durum ve çalışırılık
- B6 Emniyet kemeri ve koltuk durumu**
- Emniyet kemeri malzemesi/durumu (örnekler)
 - Hızlı kilitlerdeki yaygın problemleri ayırt edin
 - Emniyet kemeri aşınmasındaki yaygın problemleri ayırt edin
 - Emniyet kemerlerinin takılması (tahliyeyi engelleme tehlikesi)
 - İlave emniyet kemerleri (konumlar)
 - Yolcu koltukları (sayı ve durum)
 - Yolcu koltuğu malzemesi/ateşe dayanıklı (doğru malzemeleri ayırt edin)
 - Kabin zeminine bağlanmış koltuk (nasıl kontrol edilmesi gerektiği)
- B7 Acil çıkış, aydınlatma ve işaretleme, müstakil portatif ışık/lamba**
- Aydınlatma ve işaretleme (konumlar ve durum için kabin ziyareti)
 - Çıkışların durumu ve çalışırılığı

<ul style="list-style-type: none">• Yolculara yönelik talimatlar• Müstakil Portatif Işığın/Lambanın bulunurluğu, çalışırılığı ve kolaylıkla erişilebilir olması <p>B8 Tahliye botları/can kurtarma botları/ELT'ler</p> <ul style="list-style-type: none">• Tahliye botları/can kurtarma botları (konumlar ve durum için kabin ziyareti)• Basınç ölçeri kontrol edin ve yeşil bandı ayırt edin• Tahliye botlarının ve can kurtarma botlarının durumunu ayırt edin ve son kullanma tarihi işaretlemeleri ile ilişki kurun• Acil durum yer belirtme vericisi (ELT) (konumlar ve durum için kabin ziyareti)• Otomatik sabit ELT (örnekler/nasıl ayırt edilmesi gerektiği)• Otomatik portatif ELT (örnekler/ nasıl ayırt edilmesi gerektiği)• Otomatik intikal ettirilebilir ELT (örnekler/ nasıl ayırt edilmesi gerektiği)	
<p>B9 Oksijen ikmali (kabin ekibi ve yolcular)</p> <ul style="list-style-type: none">• Oksijen ikmalini kontrol edin (tüpler ve jeneratörler) (konumlar ve durum için kabin ziyareti)• Tüp basınç ölçerini kontrol edin ve yeşil bandı ayırt edin• Oksijen maskeleri çıkış yerleri (konumlar ve durum için kabin ziyareti)• Maskelerin depolanması/çalışırılık <p>B10 Emniyet talimatları</p> <ul style="list-style-type: none">• Bulunurun (erişilebilirin) anlamı• Doğruluğun/tutarlılığın / Hava Aracı tiplerinin anlamı (talimatlardaki farkı ayırt edin)• Talimatların içeriği <p>B11 Kabin ekibi üyeleri</p> <ul style="list-style-type: none">• Uygun sayıda kabin ekibi (nasıl kontrol edilmesi gerektiği)• Yolcular uçakta iken yakıt ikmali (kabin ekibi pozisyonlarını kontrol edin)• Kabin ekibi üyesi tipinin eğitim dokümanı (farklı tipleri tanıyın) <p>B12 Acil durum çıkışlarına erişim</p> <ul style="list-style-type: none">• Çıkışların sayısı ve konumu	

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

<ul style="list-style-type: none">• Farklı modeller ve boyutlar (Hava Aracı tipi)• Yolculara yönelik talimatlar (yazılı ve gösterim)• Engeller (öngörülen açıklık gerekliliği) <p>B13 Yolcu bagajlarının istiflenmesi (kabin bagajları)</p> <ul style="list-style-type: none">• Uygun depolamayı ayırt edin (boyut, ağırlık ve sayı)• Emniyet risklerini tanıyın ve ayırt edin (vaka çalışması) <p>B14 Koltuk kapasitesi</p> <ul style="list-style-type: none">• Kabin konfigürasyonuna göre azami yolcu sayısı• Yolcu sayısı ile çalışır koltuk sayısını karşılaştırın• Diğer denetim unsurları ile karşılıklı ilişki: <p>aşağıdakilerden tesir gören azami yolcu sayısı: B6 (çalışmayan koltuk) ve/veya B7 (çalışmayan çıkış)</p>	
--	--

MODÜL C (Hava Aracının durumu)	
<p>C1 Genel harici durum</p> <ul style="list-style-type: none">• Buz, kar ve don mevcudiyetini ayırt edin• Boya durumu (boya dökülmesinin ne zaman sorun olduğunu tanıyın)• Hava aracının işaretlemelerinin okunaklılığını ayırt edin (tescil)• Korozyon (farklı korozyon türlerini tanıyın ve ayırt edin)• Gövdenin ve kanatların temizliği ve kontaminasyonu (tanıyın ve ayırt edin)• Kokpit camı (delaminasyonu ayırt edin)• Pencereleler (hasarları ve problemleri ayırt edin)• Dış ışıklar (iniş ışıkları, NAV-ışıkları, çakarlar, beacon vb.) (durumu kontrol edin)• Yıldırım çarpması izlerini ayırt edin <p>C2 Kapılar ve kapaklar</p> <ul style="list-style-type: none">• Farklı kapı tiplerini/yapılarını tanıyın (konumlar için hava aracı ziyareti)• Kapıların kokpit göstergeleri (kokpit ziyareti)	<p>Amaçlar:</p> <p>Kursiyerlerin, sonraki işbaşı eğitimi sırasında kendi teknik bilgilerini ve ramp denetimi tekniklerini tatminkâr bir şekilde kullanabilmeleri gerekmektedir.</p>

- Kapıların işaretlemelerini ve plakartlarını tanıyın
- Kapıların kullanma talimatları (işaretlemelerin olmaması halinde tehlikeleri ayırt edin)
- Normal durumu ve olası hasarları/gevşek parçaları ayırt edin

C3 Uçuş kumandaları

- Durum ve olası hasarlar, korozyon ve gevşek parçalar
- Yıldırım çarpması izlerini ayırt edin
- Statik boşaltıcıları tanıyın (eksik olduğunda ayırt edin)
- Olası kusurları ve hasarları ayırt edin

C4 Tekerlekler, lastikler ve frenler

- Farklı lastik modellerini tanıyın
- Farklı fren tertibatlarını tanıyın
- Bakım el kitabı limitleri hakkında bilgi edinin
- Fren aşınma göstergesi "pimini" ayırt edin (örnekler/konumlar)
- Normal durumu ve olası hasarları, sızıntıyı ve gevşek parçaları ayırt edin
- Lastik aşınması/lastik basıncı (kontrol edin)

C5 İniş Takımları

- Durum ve olası hasarlar, korozyon ve gevşek parçalar
- Uygun dikme (ve tilt silindiri basıncı)
- Yağlama (yağlama belirtilerini ayırt edin)
- İşaretleme plakartlarını tanıyın
- Bağlama tellerini ayırt edin
- Olası kusurlar ve hasarlar

C6 Tekerlek yuvası

- Durum ve olası hasarlar, korozyon ve gevşek parçalar
- Yağlama (yağlama belirtilerini ayırt edin)
- İşaretleme plakartlarını tanıyın
- Bağlama tellerini ayırt edin
- Olası kusurlar ve hasarlar

C7 Güç sistemi ve pilon

- Güç sistemleri (motor tipleri)
- Motor kapakları, kapak kapıları ve üfleme kapıları
- Sızıntılar (hidrolik, yakıt, yağ)

<ul style="list-style-type: none">• Durum ve olası hasarlar, korozyon, sızıntılar ve gevşek parçalar• Motor sensörlerini ayırt edin (durum)• Olası kusurlar ve hasarlar• Pilon (pilon tipleri) - Pilon kapılarını, panelleri ve üfleme panellerini ve gevşek perçinleri - cıvataları ayırt edin• Reverser'lerin durumu (kırık mafsallar ve uygun kapanış) <p>C8 Fan/pervane kanatları, pervaneler, rotorlar</p> <ul style="list-style-type: none">• Tipik yabancı madde hasarları (FOD), (göçük, çentik ve pervane kanadı bükülmesi örnekleri)• Pervane göbeğindeki gevşekliği ayırt edin• Olası kusurlar ve hasarlar (motor bakım el kitabına uygunluğa ilişkin prosedürleri tanıyın)• Buzlanmayı giderme kılıflarını kontrol edin <p>C9 Bariz onarımlar</p> <ul style="list-style-type: none">• Bariz onarımları ayırt edin (örnekler)• Bakımdan çıkış/teknik kayıt defteri <p>C10 Bariz onarılmamış hasar</p> <ul style="list-style-type: none">• Bariz hasarları ayırt edin (örnekler)	
<ul style="list-style-type: none">• Hasarlar/bakımdan çıkış/teknik kayıt defteri• Hasar tespitini ayırt edin (örnekler) <p>C11 Sızıntı</p> <ul style="list-style-type: none">• Limitlerin dışındaki akışkan sızıntıları (örnekler yakıt, hidrolik, yağ)• Bariz sızıntı: bakımdan çıkışı, teknik kayıt defterini kontrol edin• Tuvalet sızıntılarını ayırt edin (mavi buz örnekleri)• Hava Aracındaki buzlanmayı giderme akışkanlarını ayırt edin (konumlar için hava aracı ziyareti)	

MODÜL D (Kargo)

D1 Kargo kompartımanının genel durumu

- Kargo kompartımanı (konumlar için hava aracı ziyareti)
- Duvar panellerini kontrol edin
- Duvar sızdırmazlığını ayırt edin
- Kargo kompartımanındaki Hava Aracı sistemlerini tanıyın:
 - yangın önleme, algılama ve söndürme sistemleri
 - havalandırma
 - ısıtma
 - yükleme sistemleri (makaralar)
 - aydınlatma
- Üfleme panellerini ayırt edin
- 9G-ağı tanıyın
- Kargo bağlama tertibatları
- ETOPS için kargo kapısı sızdırmazlığını kontrol edin
- Konteynırlar
- Yükleme talimatları/kapı talimatları
- Kargo kompartımanındaki hasarlar
- Kargo kompartımanındaki bariz onarımları ayırt edin

D2 Tehlikeli Maddeler (DG)

- DG (Tehlikeli Maddelerin) taşınmasına yönelik özel yetkilendirmenin nasıl ayırt edileceği
- Yetkilendirme kapsamının değerlendirilmesi (farklı sınıflar)
- Kaptana Bildirim (NOTOC) formatı ve içeriği
- Ayırma ve erişilebilirlik
- DG (Tehlikeli Maddelerin) ambalajlanmasına ve etiketlenmesine ilişkin örnekler
- Belirli DG (Tehlikeli Madde) sınıflarına (alt sınıflarına) ilişkin sınırlamaların ve kısıtlamaların tanımlanması
- DG (Tehlikeli Maddeler) ile kontaminasyonun tanımlanması ve giderilmesi

D3 Emniyetli kargo istiflemesi

- Kargo kompartımanı (konumlar için rehberli tur)
- Yükleme talimatları (plakartlar, duvar işaretlemeleri/düzenlilik)

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

• Uçuş kitini/yedek tekerliği (emniyete alınmış) tanıyın• Paletleri, ağları, kayışları, konteynırları (emniyete alınmış) tanıyın• Yükleme limitlerinin (ağırlık ve yükseklik) ayırt edilmesi	

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(Değişik: 08/03/2018 - 52217814-010-E.2572) LAHİKA-3

İŞBAŞI EĞİTİM FORMU (OJT FORM)

DENETÇİLERİN İŞBAŞI EĞİTİMİNE İLİŞKİN KONTROL LİSTESİ

Ramp Denetimi Denetçilerinin İşbaşı Eğitimi				
Yetkili Otorite		Kıdemli ramp denetçisi:		
Kursiyerin adı ve soyadı:		Yer:		
Tarih:		Ramp Denetimi Sayısı:		
İşletici:		Hava Aracı Tescil İşareti.	Hava Aracı Tipi:	
Kokpit	Kontrol: (Açıklama/Notlar)	Gözlem	Gözetim Altında	
Genel				
Genel durum	<ul style="list-style-type: none">uygun olmayan bir şekilde çekilmiş devre kesicilertakviye edilmiş uçuş ekibi kompartımanı/kokpit kapısı, gerekli olması halindeekip bagajıuçuş ekibi koltukları			
	Not:			
Acil durum çıkışı	<ul style="list-style-type: none">Çıkışlar çalışır halde mi (değilse, MEL sınırlamalarını kontrol edin)Olası engelleracil durum çıkışları (çalışırlık)kaçış halatları (emniyete alınmış veya alınmamış)			
	Not:			
Teçhizat	ACAS II/TCAS: <ul style="list-style-type: none">MevcudiyetSistem testi/geçti 8.33 kHz: (Gerekli olması halinde)Telsiz kanal aralığı			
	RNAV:			

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

		<ul style="list-style-type: none">• RNAV hava sahasında operasyon gerçekleştirme yetkilendirmesi. <p>TAWS/E-GPWS:</p> <ul style="list-style-type: none">• mevcudiyet• İleri görüşlü arazi/engel ikaz fonksiyonu için TAWS/SRPBZ• Sistemin Veri Tabanı (içerik ve güncelleme)• Sistem testi (mümkün olması halinde) <p>MNPS</p> <ul style="list-style-type: none">• Özel yetkilendirme <p>Kokpit Ses Kayıt Cihazı</p> <ul style="list-style-type: none">• Sistem testi (mümkün olması halinde) <p>RVSM: (Gerekli olması halinde)</p> <ul style="list-style-type: none">• Mevcudiyet• Çalışırılık		
Dokümantasyon				
	El Kitapları	<ul style="list-style-type: none">• İşletme el kitabının geçerli kısımlarının mevcudiyeti• Güncel• İlgili/geçerli içerik halinde yetkili otorite onayı (gerekliliklere uygun)• Hava aracı uçuş el kitabı / performans verileri mevcudiyeti• Eski Sovyet dizaynı hava araçlarının el kitaplarına ilişkin farklılıklar (örneğin; eski Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) imali hava araçlarında Rukowodstwo).		
Not:				

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

	Kontrol Listeleri	<ul style="list-style-type: none">• Mevcut/erişilebilir• Düzenlilik/temizlik• Normal• Anormal• Acil Durum• Güncel/eğitim amaçlı vb. değil• İçerik (işletici prosedürlerine uygun)• Kullanılmakta olan hava aracı konfigürasyonuna uygun		
		Not:		
	Telsiz seyrüsefer/alet haritaları	Aletli yaklaşma haritalarının mevcudiyeti (mevcut/erişilebilir/güncel) <ul style="list-style-type: none">• Yol haritalarının mevcudiyeti (mevcut/erişilebilir/güncel)• Rotayı kapsamakta• FMS/GPS veritabanı geçerliliği		
		Not:		
	Asgari teçhizat listesi	<ul style="list-style-type: none">• Aletli yaklaşma haritalarının mevcudiyeti (mevcut/erişilebilir/güncel)• Yol haritalarının mevcudiyeti (mevcut/erişilebilir/güncel)• Rotayı kapsamakta• FMS/GPS veritabanı geçerliliği		
		Not:		
	Tescil sertifikası	<ul style="list-style-type: none">• Hava aracı içerisinde mevcut• Doğruluk/Tutarlılık (Tescil işareti, Hava Aracı Tipi ve Seri Numarası)• Format• İhtiyaç duyulduğunda İngilizce tercümesi• Tanıtıcı levha (Seri Numarası)		
		Not:		

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

	Gürültü sertifikası	<ul style="list-style-type: none">• Hava aracı içerisinde mevcut• Onay (tescil devleti)		
		Not:		
	AOC (Hava İşletme Ruhsatı) veya muadili	<ul style="list-style-type: none">• Doğruluk/Tutarlılık• İçerik (işletici tanıtıcı bilgiler, geçerlilik, tanzim tarihi, Hava Aracı Tipi, OPS, SPECS)• EASA TCO yetkilendirmesi (icabında).		
		Not:		
	Telsiz ruhsatı	<ul style="list-style-type: none">• Hava aracı içerisinde mevcut• Takılı teçhizat ile tutarlılık		
		Not:		
	Uçuşa elverişlilik sertifikası (C A)	<ul style="list-style-type: none">• Hava aracı içerisinde (asıl veya aslına uygun tasdikli suret)• Doğruluk/Tutarlılık• Geçerlilik		
		Not:		
Uçuş verileri				
	Uçuş hazırlığı	<ul style="list-style-type: none">• Operasyonel uçuş planı hava aracının içerisinde• Uygun doldurulma• Uçuştan sorumlu kaptan pilot / mesul kaptan (ve icabına Dispeç) tarafından imzalanmış• Yakıt hesaplaması• Yakıt takibi/yönetimi• NOTAM'lar• Güncel meteorolojik bilgiler• Uçuş planında Y harfi		
		Not:		
	Ağırlık ve denge hesaplaması	<ul style="list-style-type: none">• Hava aracı içerisinde mevcut• Doğruluk/Tutarlılık (hesaplamalar/limitler)• Pilotların kabulü		

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

		<ul style="list-style-type: none">• Yük ve denge formu/gerçek yük dağılımı		
		Not:		
Emniyet teçhizatı				
	Portatif yangın söndürücüler	<ul style="list-style-type: none">• Hava aracı içerisinde mevcut• Durum/basınç göstergesi• Takma (emniyete alınmış)• Son kullanma tarihi (mevcut olması halinde)• Erişim• Yeterli sayı		
		Not:		
	Can yelekleri/yüzdürme donanımı	<ul style="list-style-type: none">• Hava aracı içerisinde mevcut• Erişim/erişilebilir• durum• Son kullanma tarihi (icabında)• Yeterli sayı		
		Not:		
	Pilotlar için emniyet kemeri/bağı	<ul style="list-style-type: none">• Hava aracı içerisinde mevcut (emniyet kemeri değil)• Durum• Yeterli sayı (her bir ekip üyesi için bir adet)		
		Not:		
	Oksijen teçhizatı	<ul style="list-style-type: none">• Hava aracı içerisinde mevcut• Durum• Tüp basıncı (işletme el kitabına göre asgari)• Ekipten kombine oksijen ve haberleşme sisteminin operasyonel fonksiyon kontrolünü yapmasını isteyin• Uçuş ekibinin uygulamasını takip edin		
		Not:		

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

	Müstakil Portatif ışık/lamba	<ul style="list-style-type: none">• Hava aracı içerisinde mevcut• Uygun miktarlar• Durum• Çalışırılık• Erişim/erişilebilir• Müstakil portatif ışık/lamba ihtiyacı (gece kalkış veya varış)		
Not:				
Uçuş ekibi				
	Uçuş ekibi lisansı/oluşumu	<ul style="list-style-type: none">• Hava aracı içerisinde mevcut• Şekil/içerik/ihtiyaç duyulduğunda İngilizce tercümesi• Geçerlilik• Yetkiler (uygun tip) (uçuştan sorumlu kaptan pilot/mesul kaptan (PIC) / ATPL)• Pilotların yaşı• ICAO Annex 1'den olası farklılık (pilotların yaşı ile ilgili olarak)• Validasyon/temdit halinde (ihtiyaç duyulan tüm belgeler)• Tıbbi değerlendirme/zaman aralığını kontrol edin• İcabında yedek gözlük• Asgari uçuş ekibi gereklilikleri		
Not:				
Seyir kayıt defteri / Teknik kayıt defteri veya muadili				
	Seyir kayıt defteri veya muadili	<ul style="list-style-type: none">• Hava aracı içerisinde mevcut• İçerik• Doldurulma (dikkatlice ve uygun bir şekilde)		
Not:				
	Bakımdan çıkış	<ul style="list-style-type: none">• Geçerlilik• Bakıma ihtiyaç duyulduğunda, teknik kayıt defterine riayet edilmiştir		

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

		<ul style="list-style-type: none">• ETOPS halinde, gereklilikler yerine getirilmiştir• İmzalanarak onaylanmış• Bakımdan çıkışın süresinin geçmediğini doğrulayın• Eski Sovyet imali Hava Aracı		
		Not:		
	Kusurların bildirilmesi ve giderilmesi	<ul style="list-style-type: none">• Ertelenmiş kusurların sayısı• Tüm kusurlar bildirilmiştir• Kusur ertelemeleri zaman sınırlarını içermektedir ve belirtilen zaman sınırlarına uygundur• Tüm kusurlar bildirilmektedir• Teknik kayıt defteri işaretlemeleri (kaptan tarafından anlaşılabilir olmalıdır)• Eski Sovyet imali Hava Aracı		
		Not:		
	Uçuş öncesi kontrolü	<ul style="list-style-type: none">• Yapılmıştır (gelen/giden uçuş)• İmzalanarak onaylanmış		
		Not:		
Kabin Emniyeti				
	Genel dahili durum	<ul style="list-style-type: none">• Genel durum• Olası gevşek halılar• Olası gevşek veya hasarlı zemin panelleri• Olası gevşek veya hasarlı duvar panelleri• Koltuklar• Kullanılamaz koltukların işaretlemeleri• Tuvaletler• Tuvaletteki duman detektörleri• Emniyet ve hayatta kalma ekipmanları (güvenilir, rahatlıkla erişilebilir ve kolaylıkla)		

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

		tanımlanabilir olacaktır. Kullanma talimatları açık bir şekilde işaretlenmiş olacaktır) <ul style="list-style-type: none">• Normal ve anormal görevlerin gerçekleştirilmesindeki olası engeller		
		Not:		
	Kabin ekibi görev yerleri ve ekip dinlenme alanı	<ul style="list-style-type: none">• Kabin ekibi koltuklarının mevcudiyeti ve gerekliliğe uygunluğu• Yeterli sayı• Durum (emniyet kemeri, emniyet bağı)• Acil durum teçhizatı (müstakil portatif ışık/lamba, yangın söndürücüler, portatif solunum teçhizatı....)• Kabin hazırlığı listesi		
		Not:		
	İlk yardım kiti/acil durum sağlık kiti	<ul style="list-style-type: none">• Hava aracı içerisinde mevcut• Durum• Son kullanma tarihi• Konum (belirtildiği gibi)• Tanımlama• Yeterlilik• Erişim• Kullanma talimatları (açık)		
		Not:		
	Portatif yangın söndürücüler	<ul style="list-style-type: none">• Hava aracı içerisinde mevcut• Durum (basınç göstergesi)• Son kullanma tarihi (mevcut olması halinde)• Takma ve erişim• Sayı		
		Not:		
	Can yelekleri/yüzdürme donanımı	<ul style="list-style-type: none">• Hava aracı içerisinde mevcut• Kolay erişim		

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

		<ul style="list-style-type: none">• Durum• Uygun olduğu üzere son kullanma tarihi• Yeterli sayı• Bebek can yeleği		
		Not:		
	Emniyet kemeri ve koltuk durumu	<ul style="list-style-type: none">• Hava aracı içerisinde mevcut• Yeterli sayı• Durum• Uzatma kemerlerinin mevcudiyeti• Kabin koltukları (durumu doğrulayın)• Kullanılamaz olmaları halinde U/S (Kullanılamaz) etiketini kontrol edin.• Tutma çubukları		
		Not:		
	Acil çıkış, aydınlatma ve işaretleme, müstakil portatif ışık/lamba	<ul style="list-style-type: none">• Acil durum çıkışları (durum)• Acil durum çıkış işaretleri / mevcudiyet (durum)• Kullanım talimatları (işaretlemeler ve yolcu acil durum bilgi kartları)• Zemindeki yol işaretlemeleri (açtırın). Olası arıza/MEL• Aydınlatma• Müstakil Portatif ışık/lamba ve piller (durum)• Yeterli sayıda Müstakil Portatif ışık/lamba (gece operasyonları)• Her bir kabin memurunun görev yerinde bulunurluk.		
		Not:		
	Tahliye botları/can kurtarma botları (gerektiği gibi), ELT	<ul style="list-style-type: none">• Tahliye botları hava aracında mevcut• Durum• Son kullanma tarihi		

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

		<ul style="list-style-type: none">• Yeterli sayı• Konum ve takma• Şişe basınç göstergesi• ELT hava aracında mevcut• ELT (durum ve tarih)		
		Not:		
	Oksijen ikmali (kabin ekibi ve yolcular)	<ul style="list-style-type: none">• Mevcudiyet• Yeterli sayıda maske (kabin ekibi ve yolcular)• Oksijen maskeleri çıkış yerleri düşmeye serbesttir• Yolcu talimatları (yolcu acil durum bilgi kartları)• Portatif tüp ikmal ve tıbbi oksijen, basıncı ve takmayı kontrol edin		
		Not:		
0	Emniyet talimatları	<ul style="list-style-type: none">• Hava aracı içerisinde mevcut• Düzenlilik• Doğruluk/Tutarlılık / içerik (Hava Aracı Tipi)• Yeterli sayı (her bir yolcu için yolcu acil durum bilgi kartı)• Uçuş ekibine yönelik kartlar (acil durum teçhizatı konumlarını kontrol edin)		
		Not:		
	Kabin ekibi üyeleri	<ul style="list-style-type: none">• Kabin ekibinin genel görünümü (durumlar)• Yeterli sayıda kabin ekibi (uygun)• Kabin ekibi üyelerinin görev yerlerine nasıl konumlandırıldığı• Kabin ekibinin uygulamasını takip edin• Yolcular uçakta iken yakıt ikmali yapılırken prosedürleri kontrol edin		
		Not:		
		<ul style="list-style-type: none">• Erişim alanları		

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

	Acil durum çıkışlarına erişim	<ul style="list-style-type: none">• Olası tahliye engelleri (katlanabilir jump-seat veya koltuk arkalığındaki masa)		
		Not:		
	Yolcu bagajlarının istiflenmesi	<ul style="list-style-type: none">• Kabindeki el bagajı koyma yerleri• El bagajlarının boyutu• El bagajlarının miktarı• El bagajlarının ağırlığı• Koltuk altındaki yerler (tutma çubuğu)		
		Not:		
	Koltuk kapasitesi	<ul style="list-style-type: none">• Yolcu sayısı / izin verilen• Yeterli koltuk kapasitesi		
		Not:		
Uçağın durumu				
	Genel harici durum	<ul style="list-style-type: none">• Rastgele (mandallar/boya)• Kokpit camları• Silecekler• Statik portlar/alanlar• AoA problemleri• Pitot tüpleri• TAT probu• Ekip oksijen tahliye göstergesi (mevcut ise)		
		<ul style="list-style-type: none">• Yer güç ünitesi bağlantısı (durum)• Kanatlar (genel durum, buz/kar kontaminasyonu)• Kareyajlar• Hücüm kenarı (göçükler)• Kanatçıklar• Fırar kenarı / statik boşaltıcılar• Hidrolik sızıntılara bakın• Yakıt sızıntısına bakın• Gövde• Kuyruk kısmı/statik boşaltıcılar• APU soğutma hava girişi		

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

		<ul style="list-style-type: none">• APU egzoz hava/surge (gerilim darbesi)• Sızıntılar için APU alanına bakın• Kuyruk tamponu (temas izleri)• Bakım ve servis panelleri (su/atık/hidrolik bakım panelleri/yakıt ikmali panelleri/kargo kapısı kumanda paneli/RAT kapısı)• Kabin pencereleri• Dış ışıklar• Boya (durum)• Temizlik• İşaretlemeler/kullanma talimatları ve kayıt• Bariz onarımlar• Bariz hasar		
		Not:		
	Kapılar ve kapaklar	<ul style="list-style-type: none">• Yolcu kapıları (durum)• Acil durum çıkışları (durum)• Kargo kapıları (durum)• Aviyonik kompartımanı kapıları (durum)• Eklenti/aksam kompartımanı kapıları (durum)• Tüm kapıların kullanım talimatları• Tüm kapıların yağlanmaları• Kapı fitilleri (contaları)• Kollar		
		Not:		
	Uçuş kumandaları	<ul style="list-style-type: none">• Eleronlar (durum)• Slatlar/Krueger flapları/Çentik flapı (durum)• Spoyler panelleri (durum)• Flaplar/iz karenajları (durum)• Kuyruk dümeni (durum)• İrtifa dümenleri (durum)• Stabilizör (durum)		

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

		<i>Uyarı! Sızıntıları, flap sarkmasını, aşınmayı, korozyonu, dağılmayı, göçükleri, gevşek bağlantı parçalarını ve bariz hasarları kontrol edin.</i>		
		Not:		
	Tekerlekler, lastikler ve frenler	<ul style="list-style-type: none">• Tekerlekler (dikme durumu, cıvatalar ve boya işaretlemeleri)• Lastikler (durum ve basınç). Kesiklere, oluk çatlamlarına, aşınmış tırnaklara, kabartıya, şişliklere, düzleşmiş lastik kısımlarına bakın)• Aşınmış lastik bölgeler (dış derinliğini ölçün)• Kesikler halinde derinliği ölçün• Frenler (durum, aşınma pimleri)• Pinin uzunluğunu ölçün ve tanıyın/limitleri kontrol edin.		
		Not:		
	İniş takımları	<ul style="list-style-type: none">• İniş takımı/mafsallar (genel durum/sızıntılar)• Dikmeler• Kilitleme mekanizmaları• Hidrolik (veya pnömatik) hatlar (durum)• Dikme basıncı (gözle kontrol/piston uzunluğu)• Yağlama• Elektrik hatları ve prizler.• Ekleme• Temizlik• FOD (yabancı madde hasarı)• Yüzey (plazma) ve boyamalar• Korozyonu kontrol edin• Plakartlar ve işaretlemeler (nitrojen basıncı tablosu)• Damperler ve bogi silindirleri (sızıntıları kontrol edin)		

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

		<ul style="list-style-type: none">• İniş takımı dikme kapıları <p><i>Müstakil portatif ışık/lamba ve ayna kullanın</i></p>		
		Not:		
	Tekerlek yuvası	<ul style="list-style-type: none">• Genel durum (strüktürler)• Olası korozyon• Temizlik• Tesisatlar (elektrik tesisatı, boru tesisatı, hortumlar, hidrolik kapıları ve cihazlar)• Sızıntıları kontrol edin• Tekerlek yuvası kapıları (mafsallar)• Bakım emniyet pimlerini kontrol edin		
		Not:		
	Güç sistemi ve pilon	<ul style="list-style-type: none">• Hava girişi burcu (genel durum/iç gömlek ve akustik paneller)• Motor kapakları (paneller hizalı, kollar hizalı, vorteks jeneratörleri/erişim kapıları)• Besleme sahası bağlama elemanları• Sensörler• Thrust reverse'ler (ters tepki tertibatları) (burç ve iç kapılar veya thrust reverser kapıları)• Reverser kanalı iç gömleği ve akustik paneller• Çıkış kılavuz kanatları (arkadan/reverser kanaldan)• Egzoz tamburu (iç ve dış gömlek)• Tahliye direği/sızıntılar• Pilonlar (sızdırmazlar, paneller, kapılar ve üfleme kapıları, olası sızıntılar)		
		Not:		

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

	<p>Fan/pervane kanatları, pervaneler, rotorlar (ana/kuyruk)</p>	<ul style="list-style-type: none">• Fan/pervane kanatları: genel durum (yabancı madde hasarı, çatlaklar, çentikler, kesikler, korozyon ve aşınma için kontrol edin)• Fan/pervane kanadı:<ul style="list-style-type: none">o Hücüm kenarıo Açıklık ortası kılıfı (yığılı değil)o Uço Kontur yüzeyio Kök alano platform <p><i>Uyarı! Devir duruşuna kadar bekleyin! Pervane kanatlarının arka tarafı için müstakil portatif ışık/lamba ve ayna kullanın.</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Abak (hasarlar/cıvatalar)• Fan çıkış kılavuz kanatları (fanın tümünde)• FOD (yabancı madde hasarı)• Ayrılma krenajı• Pervane kanatları (genel durum)• Uç ve orta alan (kökten %75)• Çentikler, göçükler, çatlaklar, sızıntılar vb. için kontrol edin• Pervane göbeği/abak• Pervane göbeğindeki pervane kanatlarının gevşekliği		
	<p>Bariz onarımlar</p>	<p>• C-unsurlarının kontrolü sırasında geçerli AMM/SRM doğrultusunda bariz bir şekilde gerçekleştirilmemiş olağandışı dizaynı ve onarımları bildirin.</p>		
	<p>Bariz onarılmamış hasarlar</p>	<p>• C-unsurlarının kontrolü sırasında değerlendirilmemiş ve kayıt altına alınmamış hasarları ve korozyonu</p>		

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

		(yıldırım çarpması, kuş çarpmaları, FOD'lar vb.) bildirin. • Hasar haritalarını kontrol edin		
		Not:		
	Sızıntı	• C-unsurlarının kontrolü sırasında tüm sızıntıları bildirin: • Yakıt sızıntıları • Hidrolik sızıntıları • Tuvalet sıvısı sızıntıları • Sızıntı halinde: sızıntı oranını ölçün ve izin verilebilir ve normal operasyon limitleri dahilinde olup olmadığını tespit etmek için AMM vb.'den sızıntı oranlarını kontrol edin. • Kontrol için koruyucu gözlük takın ve uygun kontrol takımları kullanın		
		Not:		
Kargo				
	Kargo kompartımanının genel durumu	• Temizlik • Aydınlatma • Yangından korunma/yangın algılama/yangın söndürme sistemleri ve duman dedektörleri • Zemin panelleri • Duvar panelleri/işaretlemelemleri • Üfleme panelleri • Tavanlar • Duvar ve tavan paneli sızdırmazları		
		• Kargo ağırları/kapı ağırları • Yangın söndürücüler • Kargo makara ve çalıştırma sistemi ve kumanda paneli		
		Not:		

	Tehlikeli maddeler	<ul style="list-style-type: none">• ICAO Annex 18 tarafından gerekli görülen bilgiler / işletme el kitabı• Teknik Talimatlar (ICAO Doc. 9284-AN/905) uygulanır Hava aracında tehlikeli maddelerin olması halinde: <ul style="list-style-type: none">• Pilotlara bildirim• Tehlikeli madde kargoların istiflenmesi• Ambalajlama (durum, sızıntılar, hasar)• Etiketleme Tehlikeli madde kargolarda sızıntı veya hasar olması halinde: <ul style="list-style-type: none">• Diğer kargoların durumu• Çıkarmayı takip edin• Kontaminasyonun temizlenmesini takip edin Not:		
	Kargonun emniyetli istiflenmesi	<ul style="list-style-type: none">• Yük dağılımı (zemin limitleri, paletler ve konteynırlar/azami brüt ağırlık)• Uçuş kiti/yedek tekerler/merdiven (emniyete alınmış)• Kargo (emniyete alınmış)• Aşağıdakilerin durumu ve mevcudiyeti:<ul style="list-style-type: none">• Kilitli dolaplar• Bağlar• Paletler• Ağlar• Kayışlar• Konteynırlar• Zemin üzerindeki konteynır kilitleri• Konteynırların içerisinde emniyete alınan ağır unsurlar Not:		
Genel				

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

Genel	Not:
İşbaşı Eğitimi sırasında gözlemlenen (G)/yapılan (Y) ilave unsurlar	
<i>(Listeleyiniz)</i>	
Değerlendirme	
- Denetim aşağıdakiler bakımından tatminkâr bir şekilde gerçekleştirildi mi?	
- Denetim hazırlığı	☐ Evet ☐ Hayır (detayları aşağıda belirtin*)
- Ramp denetimi	☐ Evet ☐ Hayır (detayları aşağıda belirtin*)
- Denetim tutanağı	☐ Evet ☐ Hayır (detayları aşağıda belirtin*)
- İnsan faktörleri unsurları	☐ Evet ☐ Hayır (detayları aşağıda belirtin*)
- İlave eğitime ihtiyaç duyulmakta:	
İlave Açıklamalar:*	
Kursiyerin imzası:	Kıdemli ramp denetçisinin imzası: